

GAZETA KOSZYCKA

ISSN 1234-0952

Nr 4 (73)

WIADOMOŚCI GMINNE

grudzień 2016

Koszycki Rynek nocą. Fot. J. Stojek

*Radosnych, pełnych rodzinnego ciepła i wzajemnej życzliwości Świąt Bożego Narodzenia,
oraz zdrowia, sukcesów i realizacji wszelkich zamierzeń w Nowym 2017 Roku,
Mieszkańcom Gminy oraz wszystkim Czytelnikom Gazety Koszyckiej
życzą Wójt Gminy Koszyce i Redakcja Gazety Koszyckiej*

AKTUALNOŚCI

Wywiad z Wójtem Gminy Koszyce – Stanisławem Rybakiem

Redakcja: *Panie Wójcie, kończy się rok 2016, przed nami kolejny rok pracy samorządu. Porozmawiamy o projekcie budżetu gminy na rok 2017.*

Wójt: To sprawa ostatecznie nie przesądzona, bo odbywają się spotkania, pracują nad tym komisje Rady Gminy, ale sądzę, że zasadniczy kształt przyszłorocznego budżetu będzie taki jak został przedłożony Radzie Gminy i Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Krakowie przed wymaganym terminem czyli przed 15 listopada b.r.

Redakcja: *Czym kieruje się samorząd przygotowując projekt budżetu gminy?*

Wójt: Ten budżet, podobnie jak inne, wynika z kilku przesłanek, które wpływają na jego treść a w szczególności: po pierwsze – zapisy zawarte w Średniookresowej Strategii Rozwoju Gminy Koszyce na lata 2012–2020, po drugie – przewidywane wykonania zadań w roku bieżącym czyli 2016, po trzecie – sugestie zgłoszone przez środowiska wiejskie do realizacji w ramach Funduszu Sołectkiego, Budżetu Obywatelskiego i przez organizacje trzeciego sektora, czyli organizacje pozarządowe i po czwarte – aktualne możliwości wsparcia tych propozycji przez środki finansowe gminne, krajowe

a przede wszystkim unijne. Te uwarunkowania plus własne przemyślenia administracji samorządowej stanowią o ostatecznym kształcie propozycji naszych wspólnych działań na rok 2017.

Redakcja: *Jak sytuacja społeczno-polityczna w Europie i świecie wpłynęła na korzystanie ze środków Unii Europejskiej przez samorządy?*

Wójt: Koniecznie powiedzieć trzeba o niekorzystnej specyfice roku bieżącego. Tu nie chodzi o narzekania, ewentualne szukanie winnych tej trudnej sytuacji, ale fakty są, wydaje się, bezsporne. Takiej okoliczności nie było od wielu lat dlatego o tym trzeba mówić wprost. W czym rzecz? Otóż wykorzystanie środków unijnych w obecnej perspektywie finansowej tj. na lata 2014–2020 w skali kraju wynosi średnio na województwo kilka procent. W Małopolsce jest to dokładnie 6,6% a przypominam, że mija trzeci rok jej obowiązywania. Samorządy takie jak nasza gmina opracowały wiele projektów, przygotowały montaż finansowy w postaci budżetów i niestety dalej czekają. Sytuacja dopiero ostatnio powoli się zmienia, mówi się o przyspieszeniu ale to rodzi kolejne obawy, tym bardziej w atmosferze w jakiej Europa znalazła się po wyjściu Wielkiej Brytanii z Unii

Spis treści

Aktualności

Wywiad z Wójtem Gminy Koszyce – Stanisławem Rybakiem.....	2
Pierwsza Sesja Młodzieżowej Rady Gminy Koszyce II kadencji...5	
Święto wszystkich seniorów	6
Dzienny Dom Senior-WIGOR w Książnicach Małych... ..	8
Za nami już prawie rok działalności	10
Podsumowanie działalności Ośrodka Wsparcia... ..	12

Spółeczeństwo obywatelskie

Fundusz sołectki na 2017 rok rozdysponowany	14
Finansowanie organizacji pozarządowych w 2016 roku.....	15
JAKSICE – co w kukurydzy piszczy.....	17
Książnice Małe nadal Aktywne Razem!.....	22
Inauguracja roku akademickiego... ..	24

Uroczyste obchody Dnia Świętego Huberta 2016... ..	25
Seniorzy w teatrze, na wykładach i w sali gimnastycznej.....	26

Przedsiębiorczość

Moja przygoda z rolnictwem.....	29
Dotacje na założenie działalności gospodarczej.....	30

Historia

Piękno i magia witraży	30
------------------------------	----

Środowisko, ekologia

Inwentaryzacja przyrodnicza dla zlewni rzeki Szreniawa... ..	35
--	----

Kultura, edukacja, sport

Stypendia Wójta Gminy Koszyce.....	44
Wieczór patriotycznego śpiewania	45
Święto Niepodległości w Muzeum Ziemi Koszyckiej	47

Europejskiej, gdy mówimy o kryzysie migracyjnym i innych kłopotach wewnątrz Unii Europejskiej. O tych utrudnieniach trzeba mówić wyraźnie co nie zwalnia nas z obowiązku, by w odpowiednim czasie z dobrze przygotowanymi projektami występować do właściwych instytucji i tak będziemy czynić dalej.

Redakcja: Jakie były najważniejsze osiągnięcia samorządu w roku 2016?

Wójt: Pomimo tak złożonej w sensie negatywnym sytuacji, w roku bieżącym odnotowaliśmy kilka istotnych osiągnięć tak w sferze materialnej jak i społecznej, na której nam szczególnie zależy. I tak. Jeżeli chodzi o budownictwo drogowe zmodernizowaliśmy pięć odcinków dróg: w Przemysławie drogę prawie 900 mb wartości 137 tys. złotych, w Książnicach Małych blisko kilometr – 995 metrów kosztem 229 tys. złotych, drogę Modrzany – Dolany ponad 900 metrów wartości 116 tys. złotych, drogę w Jaksicach w kierunku Wisły 825 mb wartości 166 tys. złotych i drogę w Morsku od posesji p. Pęczaka do wału 675 mb za 117 tys. złotych. Łącznie wykonaliśmy modernizacji dróg poprzez położenie nawierzchni asfaltowej 4 km 328 metrów bieżących, wartość tego zadania to 766 tys. złotych. Dodatkowo wspólnie z powiatem modernizowaliśmy drogę Zagaje – Biskupice. Gmina dołożyła do tej drogi kwotę

130 tys. złotych, co w sumie daje wydatek finansowy na drogach około 900 tys. złotych. Ale tutaj dygresja związana z utrzymaniem tych nowo wybudowanych dróg, aczkolwiek nie tylko. Ich aktualny stan techniczny jest często zły, dużo na tych drogach jest ziemi i mułu wyciąganego z pól za kołami ciągników czy innego sprzętu rolniczego. Na przykład droga Zagaje – Dolany jest już połamana z uwagi na użytkowanie przez zbyt ciężki sprzęt. Dlatego przy okazji apelujemy do mieszkańców, do użytkowników tych dróg abyśmy to wspólne mienie wypracowane w postaci zmodernizowanych odcinków w miarę możliwości szanowali.

Druga sprawa po drogach, to inwestycja, która aktualnie trwa a termin jej zakończenia do końca bieżącego roku – wymiana oświetlenia ulicznego z lamp sodowych na ledowe. Łącznie do wymiany jest 851 punktów i co istotne planowane jest zamontowanie automatycznego sterowania zewnętrznego, które będzie umożliwiało lepsze, bardziej efektywne zarządzanie systemem oświetleniowym. Łącznie cała ta operacja kosztować będzie 1,7 mln złotych.

Po trzecie – mijający rok to kolejny okres dobrze rozwijających się organizacji trzeciego sektora, stowarzyszeń i innych organizacji, których w gminie mamy 33. Organizacje te wykorzystując możliwości pozyskiwania środków finansowych dla swej działalności przy wsparciu Funduszu Sołeckiego i Budżetu Obywatelskiego, robią wiele dla swojego, chociaż nie tylko, środowiska. O dobrych przykładach w tym względzie pisała kilkakrotnie Gazeta Koszycka w poprzednich numerach. W aktualnym prezentowany jest pozytywny przykład Jaksic. Pozostała, planowana na bieżący rok, część zadań będzie

Droga Biskupice – Zagaje

Goście podsumowania projektu – siedzą od prawej: Stanisław Rybak – Wójt Gminy Koszyce, Teresa Domagała – nauczycielka, Tadeusz Pałka – Radny z Jaksic

Podsumowanie projektu realizowanego przez Jaksice – teatryk dla uczestników projektu

Podsumowanie projektu realizowanego przez Jaksice – uczestnicy projektu

przedmiotem szczegółowej analizy po zakończeniu roku a znaczna część z uwagi na niekorzystne warunki o których mówiłem wcześniej przejdzie w większości do realizacji w roku 2017.

Redakcja: Jakie są założenia budżetu na rok 2017?

Wójt: Mówiąc o głównych założeniach gospodarczo-społecznych i związanych z wydatkami na rok przyszedł wymienić je należy w sposób następujący.

Po pierwsze: jest zgłoszony do Urzędu Marszałkowskiego projekt na poprawę efektywności systemu wodociągowego poprzez uzupełnienia tej linii, połączenia niektórych sieci, remont ujęcia wody. Łącznie wartość tego projektu przewiduje wydatek 2,5 mln złotych.

Po drugie: przygotowany jest projekt na modernizację energetyczną trzech budynków użyteczności publicznej, tj. Centrum Oświatowego w Koszycach, Szkoły Podstawowej w Książnicach Wielkich i budynku Urzędu Gminy. Wartość tego projektu to ok. 1 mln złotych.

Po trzecie: w trakcie oceny jest zgłoszony projekt na wymianę źródeł ciepła, dokładnie pieców, dla 150 gospodarstw. Możliwość dofinansowania do jednego pieca to kwota do 8 tys. złotych a przy wymianie czy rozbudowie instalacji centralnego ogrzewania możliwość pozyskania kwoty do 6 tys. złotych.

Czwarta sprawa: Od ponad roku czekamy na ostateczne rozstrzygnięcie projektu zorganizowania centrum turystyki i rekreacji we Włostowicach. To jest projekt, który służyłby nie tylko tej wsi ale gminie i może nawet szerzej. Wartość tego projektu to blisko 1,5 mln złotych.

Po piąte: są przygotowane dwa, chyba bardzo istotne dla Koszyc, projekty. Pierwszy to stworzenie infrastruktury rekreacyjno – wypoczynkowej przy Szkole Muzycznej w Koszycach, wartość ok. 250 tys. złotych, a drugi to rozbudowa urządzeń sportowych na terenie stadionu Klubu Sportowego Szreniawa, wartość kosztorysowa 260 tys. złotych.

Szósty punkt dotyczy kilku sołectw, mianowicie chodzi o zagospodarowanie terenu, remonty, niekiedy budowę świetlic w miejscowościach: Biskupice, Modrzany, Włostowice, Jaksice, Sokołowice, Dolany oraz modernizację skweru przy Urzędzie Gminy w Koszycach.

Punkt siódmy. Zamierzamy również prowadzić prace uzupełniające po wymianie oświetlenia ulicznego a więc tych 851 lamp poprzez montaż dodatkowych punktów oświetleniowych. Wszystkie te zamiary dotyczące poszczególnych środowisk wiejskich a więc organizacji placów, świetlic, oświetlenia itp. w pierwszej kolejności kierować będziemy do tych środowisk gdzie jest współfinansowanie szczególnie ze strony będącego w dyspozycji mieszkańców funduszu sołeckiego. Jest to bowiem naszym zdaniem istotny sygnał lokalnych priorytetów, jest to sygnał o konieczności realizacji określonego celu przez środowisko.

Ósma sprawa. Stałej troski wymagać będą sprawy oświaty, szczególnie w związku z zapowiedzianymi zmianami strukturalno-organizacyjnymi. Liczymy, że dalej rozwijać się będzie funkcjonująca już trzeci rok Szkoła Muzyczna I Stopnia w Koszycach, aktualnie uczy się w niej ponad 70 uczniów. Wspierać będziemy działalność kulturalną tak w ramach Muzeum Ziemi Koszyckiej jak i w stowarzyszeniach a także kontynuować będziemy współpracę z gminami partnerskimi zagranicznymi a szczególnie z gminą Derecske na Węgrzech. Istotna jest również troska o rodziny ubogie, o seniorów. W tym zakresie, oprócz dotychczasowych, trzeba jako pozytywny element wymienić funkcjonujące dwa ośrodki wsparcia w Koszycach i Przemykowie oraz nową jednostkę funkcjonującą od roku czyli dom Senior-WIGOR w Książnicach Małych.

Redakcja: W roku 2016 samorząd wiele uwagi poświęcał budowaniu społeczeństwa obywatelskiego. O wielu działaniach w tym zakresie pisaliśmy w Gazecie Koszyckiej. Czy będzie to kontynuowane w nadchodzącym roku?

Wójt: Tak. Rok przyszedł będzie kolejnym rokiem realizacji priorytetowego zadania dla naszego samorządu czyli budowy społeczeństwa obywatelskiego. Namawiamy środowiska wiejskie, społeczne i zawodowe do integracji wokół stawianych sobie wspólnie celów, do aktywizacji, do współpracy i współdecydowania przy rozwiązywaniu spraw jakie mamy w gminie. Proponujemy instrumenty prawne i finansowe do ich osiągnięcia w postaci: pomocy przy organizowaniu stowarzyszeń oraz środków finansowych realizowanych przez Fundusz Sołecki, Budżet Obywatelski i fundusze dla organizacji trzeciego sektora. Łącznie na te trzy formy pomocy stawiamy w ciągu

roku do dyspozycji kwotę ok. 700–750 tys. złotych. To dobra droga, daje to wymierne efekty w poszczególnych wsiach i organizacjach. Dalej będziemy wspierać te formy i szukać dalszych w celu umacniania idei społeczeństwa obywatelskiego, integracji środowisk wiejskich, rozwijania poczucia wspólnoty, współdecydowania o sprawach istotnych dla naszego środowiska. To sprawy niby pozornie oczywiste ale w realizacji niełatwe, rodzące często spory, sprawy wymagające czasu, wzajemnego zrozumienia i budowy zaufania, ale jest to naszym zdaniem jedyna droga do zrównoważonego rozwoju gminy, społeczności opartej na wspólnym rozwiązywaniu spraw, na odpowiedzialności za wspólnotę.

Redakcja: Czy sprawy zawarte w projekcie budżetu na rok 2017 są realne do wykonania?

Wójt: Myślę, że ze strony gminy tak. Jesteśmy na każdą z wymienionych spraw przygotowani organizacyjnie i finansowo. Pewnym zagrożeniem jest sytuacja geopolityczna w świecie i Europie w tym także w Unii Europejskiej. Patrząc jednak z nadzieją na każdy nowo rozpoczynający się rok liczymy, że te obawy okażą się bezpodstawne.

Redakcja: Koniec roku to czas składania życzeń na Nowy Rok. Czego Pan Wójt chciałby życzyć Mieszkańcom gminy?

Życzę Państwu aby te wspólnie nakreślone cele zostały zrealizowane. Życzę sukcesów zawodowych i satysfakcji z wykonywanej pracy i działalności społecznej, życzę jak najwięcej pozytywnego podejścia do występujących problemów, życzę budowy wzajemnego zaufania jako podstawowego czynnika każdej zbiorowej działalności. Życzę zdrowia, wytrwałości i wszelkiej pomyślności.

Pierwsza Sesja Młodzieżowej Rady Gminy Koszyce II kadencji

12 września 2016 roku odbyły się wybory do Młodzieżowej Rady Gminy Koszyce kadencji 2016–2018. Młodzież gimnazjalna wybrała 15 radnych: Nikolę Bartkowską, Aleksandrę Czechowską, Julię Dudę, Patrycję Gawęł, Oliwię Gawor, Sylwię Gurdę, Patrycję Grzywnę, Klaudię Kalisz, Mateusza Kozakowskiego, Aldonę Król, Izabelę Kurdzielewicz,

Aleksandrę Maj, Nikolę Miernik, Igora Nowaka i Jakuba Szczęsnego.

Podczas I sesji inauguracyjnej w dniu 17 października b.r. Młodzieżowa Rada Gminy Koszyce jednogłośnie wybrała ze swojego grona prezydium. Przewodniczącą Młodzieżowej Rady Gminy Koszyce została Klaudia Kalisz, Wiceprzewodniczącym Igor

Uczestnicy obrad I sesji Młodzieżowej Rady Gminy Koszyce II kadencji

Nowak, Sekretarzem Julia Duda. Młodzieżowa Rada Gminy Koszyce podczas obrad sesji ustaliła również skład Komisji Rewizyjnej w osobach: Grzywna Patrycja, Bartkowska Nikola, Szczęsny Jakub.

Wójt Gminy Pan Stanisław Rybak oraz Przewodniczący Rady Gminy Koszyce Pan Tadeusz Nawrot pogratulowali radnym wyboru do składu Młodzie-

zowej Rady Gminy. Wójt Gminy przedstawił również krótką informację o priorytetach w gminie i skierował prośbę do Młodzieżowej Rady Gminy Koszyce, by w swoich działaniach Rada wytyczyła kilka spraw i dążyła do ich realizacji.

Monika Molenda

Święto wszystkich seniorów

Uczestnicy spotkania

Jesienią, od dobrych kilku lat, w całej Polsce obchodzony jest Dzień Seniora, święto wszystkich emerytów i rencistów, osób w sile wieku.

W dniu 14 października 2016r w Centrum Oświatowym w Koszycach świętowali emeryci i renciści z terenu gminy Koszyce zaproszeni przez Wójta Gminy p. Stanisława Rybak.

Przedstawiciele różnych miejscowości, organizacji i związków m.in. związku emerytów, rencistów i inwalidów, związku emerytowanych nauczycieli, przedstawiciele stowarzyszeń

i organizacji pozarządowych, osoby uczestniczące w Ośrodkach Wsparcia, Dziennym Domu Senior WIGOR, Uniwersytecie Trzeciego Wieku, aktywni seniorzy naszej gminy spotkali się, aby wspólnie świętować w specjalnie na ten dzień pięknie przygotowanej sali budynku Centrum Oświatowego w Koszycach.

Zaproszonych gości przywitał i złożył im życzenia Wójt Gminy Koszyce p. Stanisław Rybak. W swym wystąpieniu przekonywał, jak ważna jest aktywność do utrzymania zadowalającego stanu zdrowia. Zachęcał, aby każdy starszy człowiek w miarę swoich możliwości uczestniczył w życiu społecznym, kulturalnym, aby nie zamykano się w czterech ścianach. Prezentem muzycznym dla wszystkich Seniorów był przepiękny występ zespołu wokально-instrumentalnego Blue Brass Band, którego założycielem jest p. Ignacy Stojek – znany krakowski saksofonista, pedagog i aranżer. Na występ zespołu składały się utwory różnych gatunków muzycznych, m.in. utwory taneczne, standardy jazzowe, przeboje muzyki latynoskiej, polskiej i innych krajów.

Zwieńczeniem uroczystości był poczęstunek przygotowany przez działającą na terenie gminy Koszyce, niespełna rok, Koszycką Spółdzielnię Socjalną.

GOPS Koszyce

Uczestnicy spotkania

Uczestnicy spotkania

Dzienny Dom Senior-WIGOR w Książnicach Małych ma już rok!

Oficjalne otwarcie Dziennego Domu Senior-WIGOR odbyło się 14 grudnia 2015 roku. Prawie 12 miesięcy jego funkcjonowania to dorobek, który z pewnością warto podkreślić.

Dom to nie tylko budynek – są to przede wszystkim ludzie, którzy w nim przebywają i to oni sprawiają, że czujemy się jak jedna wielka rodzina.

Pod opieką wykwalifikowanej kadry seniorzy spędzają czas w sympatycznej i miłej atmosferze. Działalność Domu

Ozdoby wykonane przez Seniorów

pokazuje, że takie miejsce jest inwestycją potrzebną osobom starszym w naszej gminie, co więcej, tutaj każdy otrzyma niezbędną pomoc, wsparcie i możliwość odkrywania w sobie nowych lub zapomnianych pasji.

W czasie funkcjonowania Domu udało nam się nawiązać współpracę ze Szkołą Podstawową im. Piotra Baryłaka w Książnicach Wielkich, Centrum Oświatowym i Uniwersytetem III Wieku w Koszycach, DPS w Łyszkowicach, Środowiskowym Domem Pomocy Społecznej w Gruszowie oraz ze społecznością lokalną.

Dążymy do różnorodnej aktywizacji seniorów poprzez integrację międzypokoleniową, wyjazdy do teatrów i spotkania tematyczne, działalność hobbistyczną, rehabilitacyjną, rękodzieło. Urozmaicamy dzienny pobyt seniorów spacerując z kijkami nordic-walking i podziwiając uroki naszej okolicy. Spędzamy czas rozmawiając, otwierając się przed sobą, pomagając sobie nawzajem, tak, aby nikt nie czuł się samotny.

Wyjazd do teatru na przedstawienie pt. „Brat mojego Boga”

Rękodzieło Seniorów

Rozmowy przy stole

Spacery na świeżym powietrzu

Wszystkich zainteresowanych zapraszamy do naszego Dziennego Domu Senior-WIGOR, w którym jesteśmy codziennie w godzinach 9–17. Zachęcamy także do odwiedzenia naszej strony internetowej www.seniorwigorkm.pl, jak również śledzenia działalności Domu na Facebooku.

Regina Kierońska

Dzień Seniora w Malinowym Wzgórzu

Za nami już prawie rok działalności

„Koszycka Spółdzielnia Socjalna” już prawie od roku ściśle współpracuje z samorządem realizując cele społeczne i ekonomiczne. Powołanie przedsiębiorstwa społecznego wynikało z potrzeby powstania podmiotu, który będzie aktywizował i wspierał osoby bezrobotne, posiadające kompetencje i wolę do pracy.

Spółdzielnia działa w sferze usług społecznych, jest nastawiona na zaspokajanie najpilniejszych potrzeb lokalnych, jest doskonałym narzędziem aktywizacji zawodowej, przeciwdziałania wykluczeniu. Nie kieruje się wyłącznie chęcią zarobku na utrzymanie miejsc pracy, ale także przekonaniem o słuszności działania na rzecz obywateli.

Działalność spółdzielni ma charakter innowacyjny, ponieważ potrafi pogodzić bardzo odmienne i z pozoru sprzeczne cele takie jak: zysk i działalność rynkowa oraz wsparcie grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Tym samym działalność spółdzielni socjalnej opiera się na wspólnym prowadzeniu przedsiębiorstwa przy równoczesnym włączeniu w życie społeczne i zawodowe, odbudowanie ich umiejętności tworzenia i podtrzymywania relacji zarówno w pracy, rodzinie, jak i w społeczności lokalnej. „Koszycka Spółdzielnia Socjalna” działa od 4 stycznia 2016 roku i obecnie zatrudnia 15 osób. Wszystkie zatrudnione osoby są bardzo zaangażowane i sumiennie wywiązują się ze swoich obowiązków, co jest niezbędne na początku działalności. W pracy kierujemy się ideą współdziałania w dą-

zeniu do wspólnego celu. Wykonywanie zleconych usług realizujemy na wysokim poziomie, co wpływa na pozytywny wizerunek spółdzielni. Prowadzona w wynajmowanym lokalu w Centrum Oświatowym działalność gastronomiczna jest jedną z podstawowych gałęzi prowadzonej działalności. W kuchni przygotowuje się posiłki dla podopiecznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, dzieci szkolnych a także odbiorców prywatnych. Działalność ta odnosi duże sukcesy, obecnie 230 osób dziennie korzysta ze smacznych i zdrowych potraw, przygotowywanych z wysokiej jakości produktów. Dzięki ogromnemu zaangażowaniu pań przygotowujących posiłki szkolna stołówka stała się miejscem często odwiedzanym zarówno przez dzieci szkolne, jak również przez osoby prywatne, które doceniają wysiłek włożony w przygotowywane potrawy.

Koszycka Spółdzielnia Socjalna zajmuje się także organizacją przyjęć okolicznościowych oraz uroczystości. W miesiącu października przygotowany został poczęstunek z okazji Dnia Seniora, dla gości zaproszonych przez Wójta Gminy p. Stanisława Rybaka. Świadczone usługi cateringowe cieszą się zainteresowaniem wśród organizacji pozarządowych działających na terenie gminy Koszyce. Zapewnialiśmy obsługę na organizowanych przez stowarzyszenia imprezach plenerowych, spotkaniach, uroczystościach rocznicowych co zaowocowało nawiązaniem współpracy.

Integracyjne spotkanie organizacji pozarządowych

Dbając o klientów kierujemy się uczciwością i rzetelnością w przygotowywaniu potraw dbając o takie kwestie jak: świeżość, wysoka jakość produktów oraz korzystanie ze sprawdzonych przepisów.

Druga gałąź działalności gospodarczej obejmuje kompleksowe sprzątanie obiektów publicznych takich jak: Centrum Oświatowe, Szkoła Muzyczna I Stopnia, Szkoła Podstawowa w Książnicach Wielkich, Urząd Gminy, Dom Pobytu Dziennego Senior-WIGOR.

Dzięki sumiennej pracy realizowane usługi porządkowe są na najwyższym poziomie.

Pragniemy zachęcić mieszkańców do nawiązania współpracy oraz prosimy o zgłaszanie własnych propozycji zadań do realizacji. Liczymy, iż nasza oferta zwiększy zaufanie społeczne i zaowocuje wspólnym dobrem. Spółdzielnia zależy przede wszystkim na udoskonaleniu i powiększeniu zakresu usług, które aktualnie oferuje. Spółdzielnia jest przedsiębiorstwem, które działa dla nas – mieszkańców Gminy Koszyce.

Osoby zainteresowane poznaniem naszej oferty lub wykupieniem usług prosimy o kontakt:

Biuro spółdzielni tel. 533-514-431.

Zamówienia gastronomiczne tel. 533-618-242

Adres e-mail: koszycka.sp.socjalna@interia.pl.

Wolontariuszki z lokalnego gimnazjum oraz panie pracujące w kuchni

Zarząd Spółdzielni

Podsumowanie działalności Ośrodka Wsparcia w Koszycach i Przemyskowie

Ośrodek Wsparcia w Przemyskowie

Wielkimi krokami zbliża się koniec 2016 roku. Jest to dobry czas na podsumowania funkcjonowania Ośrodka Wsparcia działającego w Koszycach i miejscowości Przemyskowie. Działamy w obszarze długofalowej polityki senioralnej. Naszym priorytetem jest tworzenie warunków do zapewnienia możliwości aktywnego starzenia się w zdrowiu oraz możliwości prowadzenia w dalszym ciągu samodzielnego, niezależnego, satysfakcjonującego życia, mimo ograniczeń zdrowotnych, ekonomicznych.

Dzięki współfinansowaniu przez Małopolski Urząd Wojewódzki jak również Wójta Gminy Koszyce Ośrodek Wsparcia w integracji z młodzieżą działa dla naszych mieszkańców od 2012 roku, czyli już 4 lata!

I tu dobra wiadomość dla wszystkich naszych sympatyków; Urząd Gminy otrzymał dotację od Wojewody Małopolskiego na kontynuację zadania w roku 2017.

Nasza oferta spotyka się z pozytywnym odbiorem przez społeczność lokalną, co przekłada się na frekwencję uczestników. Łączna liczba uczestników zajęć to 40 osób, w tym 26 osób z grupy seniorów oraz 14 dzieci i młodzieży uczestniczących aktywnie w spotkaniach. Spotkania odbywają się 3 razy w tygodniu zarówno w Centrum Oświatowym w Koszycach jak i w Domu Kultury w Przemyskowie. Opiekunami zajęć są: w Koszycach p. Teresa Stępień, w Przemyskowie p. Krystyna Czarnecka-Ćwierotka. Nad realizacją zadania czuwają pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszycach.

Osoby starsze chcą być w dalszym ciągu częścią społeczności gminnej, dzielić się swoimi umiejętnościami, wiedzą i doświadczeniem. Jednakże seniorom jest trudniej promować się w świecie, gdzie prym wiedzie młodość, zdrowie. Starość nie musi oznaczać spadku aktywności, nie musi być zgodą na „przymusowy odpoczynek”. Chcemy aby osoby starsze otrzymały pozytywny przekaz, że są potrzebne i cenione. Wzrost aktywności fizycznej i społeczno-kulturalnej przełoży się

na lepszą adaptację do procesu starzenia się, w myśl słów Benjamina Franklina: „nie starzeje się ten, kto nie ma na to czasu”.

Ośrodek Wsparcia działa dla seniorów, przy aktywnym udziale dzieci i młodzieży. Jednym z pośrednich celów działania Ośrodka Wsparcia jest uwrażliwienie powyższej grupy odbiorców na potrzeby osób starszych. Staramy się uczyć młode pokolenie zrozumienia, empatii i szacunku dla seniorów, oraz czerpania z ich wiedzy życiowej.

Zajęcia realizowane w Ośrodku Wsparcia:

- 1) **zajęcia plastyczno-edukacyjne** praca osób starszych z młodzieżą; powstają piękne rękodzieła: obrazy, serwety, biżuteria, kwiaty, szkatułki, ozdoby świąteczne, kartki okolicznościowe,
- 2) **zajęcia wokalnno-muzyczne (muzykoterapia),**
- 3) **zajęcia komputerowe** – młodzież przewodnikiem starszych osób w świecie technologii informatycznej. Osoby starsze uczą się „obycia” z komputerem, telefonem komórkowym i innymi nowinkami technologicznymi,
- 4) **spotkania edukacyjne, spotkania tematyczne, edukacja regionalna.** Zapraszane są osoby na prelekcje np. z dziedziny zdrowego odżywiania, pierwszej pomocy przedmedycznej, przybliżania dobrej literatury, poezji,
- 5) **zajęcia sportowo-aktywizujące** m.in. basen, nordic walking, aerobik,
- 6) **organizowanie wieczorów okolicznościowych:** celebrowanie świąt, imienin, urodzin uczestników, wspólne biesiadowanie,
- 7) **zajęcia kulinarne, przekazywanie dziedzictwa kulturowego:** wspólne gotowanie,
- 8) **zajęcia kulturalne** realizowane poprzez wycieczki krajoznawcze (Wadowice, Łańcut, Jaworzyna Krynicka, Muszyna), udział w wystawach m.in. wernisaż wystawy „MATER ECCLESIAE” w Wadowicach, udział w spektaklach teatralnych, zwiedzanie skansenów w tym muzeum pszczelarstwa w Kamiennej).

Więcej informacji na temat Ośrodka Wsparcia jest dostępnych na stronie www.facebook.com

Ośrodek Wsparcia w Koszycach

SPOŁECZEŃSTWO OBYWATELSKIE

Fundusz sołecki na 2017 rok rozdysponowany

Fundusz sołecki to środki pochodzące z budżetu gminy oddane do dyspozycji sołectwa, mające służyć poprawie warunków życia mieszkańców. Wysokość środków z funduszu sołeckiego jest ustalana corocznie i zależy od liczby mieszkańców sołectwa oraz bieżących dochodów gminy. Do podziału na 2017 r. między 19 sołectwami było 264 533,24 zł. Łącznie sołectwa złożyły wnioski na kwotę 264 505,00 zł. Najwięcej środków z racji ilości mieszkańców otrzymało sołectwo Koszyce – 28 222,00 zł, a najmniej sołectwo Jankowice – 8 099,00 zł.

Środki przekazane sołectwom są częścią finansów publicznych i muszą podlegać wszystkim rygorom prawa. Wszystkie wydatki z funduszu sołeckiego ponosi gmina, na nią wystawiane są faktury, rachunki i zawierane umowy. Pieniądze z funduszu sołeckiego muszą zostać wydane do końca roku, na który zostały uchwalone.

Zgodnie z art. 44 ust. 3 i 4 ustawy o finansach publicznych wydatki publiczne (w tym także realizowane z funduszu sołeckiego) powinny być dokonywane w sposób:

1. Celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad: uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.
2. W sposób umożliwiający terminową realizację zadań.
3. W wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Analiza potrzeb sołectwa uświadomiła mieszkańcom poszczególnych wsi jak wiele jest potrzeb i jak potrzebne jest zaangażowanie mieszkańców w sprawy swojej małej ojczyzny. Fundusz sołecki, a właściwie jego realizacja, stała się narzędziem do integrowania mieszkańców sołectwa we wspólnym decydowaniu, działaniu, pracy i komunikowaniu się.

Realizacja zadań, jakie mieszkańcy gminy wyznaczyli w ramach funduszu sołeckiego, rozpocznie się w przyszłym roku. Są to m.in.:

- rozbudowa oświetlenia ulicznego w sołectwie Jaksice, Łapszów, Koszyce, Książnice Małe, Morsko, Rachwałowice,
- zagospodarowanie terenu przy Szkole Muzycznej w sołectwie Koszyce, przy świetlicy wiejskiej w sołectwie Książnice Małe, Zagaje, Włostowice,
- zakup wyposażenia palcu zabaw, stołu i ławek do altany w sołectwie Rachwałowice,
- wyrównanie nawierzchni trawiastej na boisku sortowym w sołectwie Sokołowice,
- ocieplenie budynku świetlicy wiejskiej w sołectwie Filipowice,
- remont pomieszczeń świetlicy wiejskiej w sołectwie Jankowice, Modrzany, Włostowice, Piotrowice oraz remont pomieszczeń remizy w sołectwie Książnice Wielkie,
- wykonanie centralnego ogrzewania w Domu Kultury w sołectwie Przemyków,
- wykonanie parkingu dla samochodów w sołectwie Dolany oraz parkingu wiejskiego w sołectwie Witów,
- wyrównanie działki wraz z przywozem ziemi w sołectwie Biskupice,
- odtworzenie rowu, poprawa przepustu w sołectwie Łapszów, przykrycie kilkumetrowego odcinka rowu kratą w sołectwie Witów, wykonanie rowu odpływowego oraz rozbudowa sieci kanalizacyjnej w sołectwie Włostowice,
- remont dróg dojazdowych do pól w sołectwie Malkowice-Siedliska,
- remont dróg gminnych w sołectwie Rachwałowice,
- zakup kontenera w sołectwie Sokołowice.

Dodatkowo część sołectw przeznaczyło część środków na partycypowanie w utrzymaniu i wyposażeniu budynków wiejskich, zakup materiałów na przygotowanie wieńca dożynkowego (sołectwo Łapszów, Morsko, Książnice Małe i Sokołowice) czy zakup strojów krakowskich (sołectwo Morsko).

Przy realizacji w/w zadań bardzo ważna jest współpraca sołectw z urzędem gminy. Ograniczenia realizacji zadań z funduszu sołectkiego wynikają także m.in. z ustawy Prawo Zamówień Publicznych. W myśl tej ustawy w celu wyłonienia wykonawcy zadania lub dostawcy usług należy stosować odpowiednie procedury mające na celu ustalenie, czy

dane zakupy towarów/usług muszą być poprzedzone procedurą mającą na celu wyłonienie wykonawcy, czy też można będzie nabyć usługę lub dokonać zakupu towarów nie stosując ustawy, lub stosując tryb uproszczony („z wolnej ręki”).

Agnieszka Czarnecka

Finansowanie organizacji pozarządowych w 2016 roku

W ramach współpracy gminy Koszyce z organizacjami pozarządowymi w 2016 roku został przyjęty przez Radę Gminy Koszyce program, który określał zasady, zakres i formy współpracy oraz zadania priorytetowe. Organizacje pozarządowe mogły ubiegać się o środki finansowe z budżetu gminy na zadania z zakresu:

1. Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu
2. Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego
3. Turystyka i krajoznawstwo oraz wypoczynek dzieci i młodzieży
4. Pomoc społeczna
5. Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych
6. Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym
7. Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka
8. Ochrona i promocja zdrowia.

W 2016 roku Wójt Gminy ogłaszał cyklicznie otwarte konkursy ofert, na które organizacje pozarządowe mogły składać oferty zgodnie z ustalonymi zasadami konkursu.

Podsumowanie otwartych konkursów ofert:

Priorytet: Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu

- wpłynęły 2 oferty
- dotacja przyznana dla Klubu Sportowego Szreniawa
- wysokość dofinansowania 79 000 zł

Priorytet: Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego

- wpłynęła 1 oferta
- dotacja przyznana dla Towarzystwa Przyjaciół Przemysłowa
- wysokość dofinansowania 20 000 zł

Priorytet; Turystyka i krajoznawstwo oraz wypoczynek dzieci i młodzieży

- wpłynęła 1 oferta
- dotacja przyznana dla Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Oddział Koszyce
- wysokość dofinansowania 12 000 zł

Priorytet: Pomoc społeczna (program wspierania finansowego gminy w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”)

- wpłynęła 1 oferta
- dotacja przyznana dla Koszyckiej Spółdzielni Socjalnej
- wysokość finansowania 34 672,50 zł

Priorytet: Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych

- wpłynęła 1 oferta
- dotacja przyznana dla Stowarzyszenia Aktywni Razem – Książnice Małe
- wysokość dofinansowania 8 790,00 zł

Łączne środki przekazane dla organizacji w ramach otwartego konkursu ofert w 2016 roku: **154 462,50 zł.**

Organizacje pozarządowe również z własnej inicjatywy mogą składać swoje oferty na realizację zadań publicznych w gminie (są to tzw. małe granty). Zaletą małego grantu jest to, że organizacja nie musi dostosować się do warunków, terminów i tematów określonych w ogłoszeniu o konkursach dotacyjnych, gdyż dotacje te mogą być przyznane niezależnie od konkursów – o ile samorząd uzna celowość projektu i będzie dysponował odpowiednimi środkami. W 2016 roku wpłynęło do urzędu gminy 11 ofert w trybie pozakonkursowym, z czego 9 ofert zostało uznane za celowe i otrzymało dofinansowanie na realizację zadań publicznych w gminie.

Podsumowanie „Małych grantów”

1. **„Sport to zdrowie – turnieje piłki nożnej”**, zadanie realizowane przez Klub Sportowy Szreniawa, wartość projektu 5800 zł w tym dofinansowanie z budżetu gminy 5150 zł
Okres realizacji 25.01.2016 – 23.04.2016
2. **„Zdrowa rodzina”**, zadanie realizowane przez Koszycką Spółdzielnię Socjalną, wartość projektu 9680 zł w tym dofinansowanie z budżetu gminy 8230 zł
Okres realizacji 18.02.2016 – 28.04.2016
3. **„Aktywność fizyczna na obiektach sportowych jako najlepsza forma współzawodnictwa i integracji społeczeństwa”** zadanie realizowane przez Stowarzyszenie Przemyków 2013, wartość projektu 3800 zł w tym dofinansowanie z budżetu gminy 3400 zł
Okres realizacji 07.03.2016 – 15.05.2016
4. **„Kuchnia lekkostrawna”** zadanie realizowane przez Stowarzyszenie Nadwiślanie Malkowice – Siedliska wartość projektu 3400 zł w tym dofinansowanie z budżetu gminy 3000 zł
Okres realizacji 07.2016 – 25.04.2016
5. **„Majówka na ludowo”** zadanie realizowane przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Piotrowice, wartość projektu 4500 zł w tym dofinansowanie z budżetu gminy 4050 zł
Okres realizacji 14.04.2016 – 30.05.2016

6. **„Wesołe dzieci i ich przebojowi rodzice”** zadanie realizowane przez Stowarzyszenie „Włostowice – Przyszłość”; wartość projektu 3900 zł, w tym dofinansowanie z budżetu gminy 3500 zł
Okres realizacji 25.05.2016 – 16.06.2016

7. **„Bezpieczne wakacje 2016” – piknik rodzinny w Sokołowicach** zadanie realizowane przez Stowarzyszenie Sokołowianie Razem, wartość projektu 6621 zł, w tym dofinansowanie z budżetu gminy 6121 zł
Okres realizacji 28.06.2016 – 30.08.2016

8. **„Zakończenie wakacji na wesoło i sportowo”** zadanie realizowane przez Stowarzyszenie Nadwiślanie Malkowice – Siedliska, wartość projektu 3000 zł, w tym dofinansowanie z budżetu gminy 2500 zł
Okres realizacji 18.08.2016 – 10.10.2016

9. **„W zdrowym ciele zdrowy duch” – akcja rehabilitacja II** zadanie realizowane przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Jaksice, wartość projektu 7830 zł, w tym dofinansowanie z budżetu gminy 5 380 zł
Okres realizacji 16.08.2016 – 21.10.2016

Łączne środki przekazane dla organizacji w ramach trybu pozakonkursowego w 2016 roku: **41 331 zł**

Jednym z najczęstszych problemów organizacji pozarządowych jest brak środków własnych na realizację zadań publicznych. Istnieje wiele możliwości pozyskania innych środków zewnętrznych (poza gminnymi dotacjami). Jedną z ważniejszych grup do których można wnioskować o małe dotacje są tzw. fundacje bankowe, czyli fundacje powołane przez instytucje bankowe. 16 września bieżącego roku podczas spotkania samorządu z przedstawicielami organizacji pozarządowych, radnymi i sołtysami, zostały przekazane materiały zawierające przegląd takich fundacji i korporacji.

W 2016 roku dodatkowe środki finansowe zewnętrzne uzyskały stowarzyszenia:

1. Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Jaksice
  - 1) projekt pn., **W zdrowym ciele zdrowy duch! – Akcja rehabilitacja**, FIO Małopolska Lokalnie, kwota dotacji – **5 000 zł**

- 2) projekt pn. „**Z kulturą wczoraj i dziś**”, Fundacja PZU, kwota dotacji – **15 000 zł**
2. Stowarzyszenie Kobiet Kreatywnych Gminy Koszyce jako partner w projekcie Szkoły Podstawowej w Książnicach Wielkich
- 1) projekt pn. „**Czas na zdrowie – program edukacji zdrowotnej dla dzieci w wieku szkolnym i ich rodziców realizowany w Szkole Podstawowej im. Piotra Baryłaka w Książnicach Wielkich**”, FIO Małopolska Lokalnie, kwota dotacji – **4 995 zł**
3. Stowarzyszenie Książnice Małe – Aktywni Razem
- 1) projekt pn. „**Aktywni Razem – poznajcie nas!**”, FIO Małopolska Lokalnie, kwota dotacji – **5 000 zł**

Działalność organizacji pozarządowych to sposób na zaspokojenie potrzeb różnych grup społecznych. Każda z organizacji powstaje z myślą o rozwiązy-

waniu konkretnych problemów. Jako dobrą praktykę możemy więc uznać każde działanie, któremu przyświeca cel społecznie użyteczny. Już niebawem organizacje pozarządowe będą mogły ubiegać się o środki finansowe na 2017 rok zarówno ze środków budżetu gminy Koszyce, jak również ze źródeł zewnętrznych. Wypracowanie przez stowarzyszenie celów działania jest jednym z kroków prowadzących do realizacji założonych planów. Sprawna komunikacja wewnątrz organizacji oraz skuteczne identyfikowanie pojawiających się problemów stanowi także podstawę sukcesu projektu, a dobre praktyki realizowanych zadań przez stowarzyszenia oraz społeczność lokalną niech staną się inspiracją dla pozostałych organizacji pozarządowych i przyczynią się do szerszego rozwoju trzeciego sektora.

Monika Molenda

JAKSICE – co w kukurydzy piszczy...

Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Jaksice powstało w maju 2015 roku. Obecnie do Stowarzyszenia należą 24 osoby.

Nasze działania zapoczątkowaliśmy jako grupa nieformalna „Młoda Wieś”. W okresie od czerwca do września 2015 zrealizowaliśmy projekt pod nazwą „**Wakacyjny klubik Biedronka**”, finansowany z FIO Małopolska Lokalnie. Celem projektu było stworzenie w świetlicy wiejskiej wsi Jaksice klubu wakacyjnego, w którym dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym miały zapewnione w czasie wakacji (lipiec – sierpień 2015) miejsce bezpiecznej i kreatywnej zabawy. Dzieci uczestniczyły w ciekawych, odpowiednio dobranych do grupy wiekowej, zajęciach sportowych, plastycznych i muzycznych. Wspólne zajęcia kulinarne (np. przygotowanie śniadania) miały na celu wdrażaniem prawidłowych nawyków żywieniowych u dzieci. Projekt zakończył się piknikiem rodzinnym gdzie dzieci wraz z rodzicami bawili się z instruktorami zumbi. Nie zabrakło ciekawych zabaw oraz malowania twarzy.

Następnie już jako Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Jaksice w grudniu 2015 roku uzyskaliśmy dofinanso-

Piknik rodzinny kończący projekt „Wakacyjny klubik Biedronka”

wanie z Urzędu Gminy Koszyce na zorganizowanie „**Mikołajek dla małych i dużych**”. W ramach projektu zorganizowaliśmy dwa spotkania, w których wzięło udział odpowiednio 32 dzieci zamieszkałych we wsi Jaksice, oraz 25 dorosłych członków naszego Stowarzyszenia. Celem projektu było kultywowanie i reaktywacja tradycji związanych z okresem Świąt Bożego Narodzenia. Na spotkaniu dla „małych” dzieci wspólnie z rodzicami upiekły i ozdobiły pier-

Zabawa z animatorami kończąca projekt „Wakacyjny klubik Biedronka”

Wizyta Świętego Mikołajka

Spotkanie mikołajkowe – grudzień 2015

niczki, przygotowały ozdoby i udekorowały choinkę. W nagrodę za ciężką pracę odwiedził dzieci Święty Mikołaj i obdarował wszystkich prezentami.

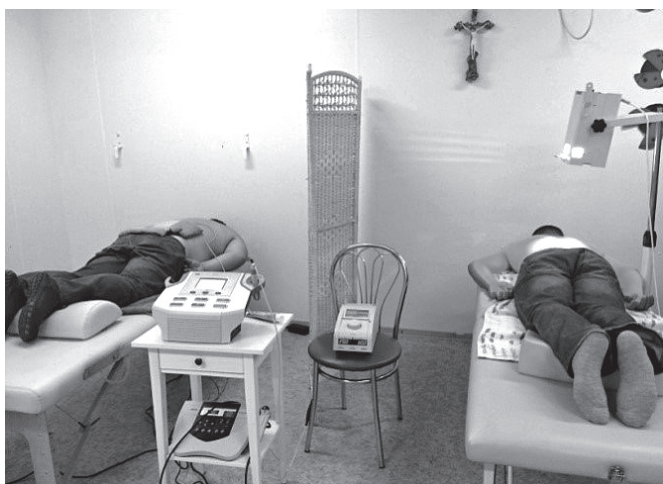
W maju 2016 roku zrealizowaliśmy projekt pod nazwą „W zdrowym ciele zdrowy duch” – Akcja rehabilitacja, finansowany z FIO Małopolska Lokalnie. W sierpniu 2016 roku zrealizowaliśmy dru-

gą edycję projektu „W zdrowym ciele zdrowy duch” – Akcja rehabilitacja II, finansowany z Urzędu Gminy Koszyce. Zadania publiczne, które zrealizowaliśmy, skierowane było do mieszkańców wsi Jaksice cierpiących na różnego rodzaju dolegliwościami układu ruchowego, ze szczególnym uwzględnieniem osób chorujących na stwardnienie rozsiane. Cel został osiągnięty dzięki zrealizowaniu programu spotkań rehabilitacyjnych który obejmował: prelekcję na temat powstawania bólów kręgosłupa i stawów a także metod przeciwdziałania tym dolegliwościom oraz radzeniu sobie z już istniejącym bó-

lem, pomiary kontrolne ciśnienia krwi, pomiary kontrolne poziomu cukru we krwi, indywidualne konsultacje fizjoterapeutyczne wraz z zaleceniami do rehabilitacji, wybrane zabiegi z elektroterapii, laseroterapii, sonoterapii, światłolecznictwa a także masażu leczniczego i okładów borowinowych oraz zajęcia grupowe z gimnastyki ogólnie usprawnia-

Spotkanie integracyjne kończące projekt „W zdrowym ciele zdrowy duch” – Akcja rehabilitacja

Rehabilitacja dla mieszkańców w projekcie „W zdrowym ciele zdrowy duch” – Akcja rehabilitacja

jącej z naciskiem na ćwiczenia wspomagające kręgosłup i stawy. Projekty zakończyły się wspólnym spotkaniem integracyjnym.

W okresie od sierpnia do listopada bieżącego roku zrealizowaliśmy projekt „Z Kulturą wczoraj i dziś”. Dzięki dofinansowaniu z Fundacji PZU oraz dotacji gminy Koszyce, zabraliśmy grupę trzydzieścioro dzieci w podróż do świata kultury – tej, która tworzyła się przez wieki w naszej ojczyźnie, oraz tej, która powstaje na naszych oczach. W poprzednim numerze (Gazeta Koszycka, październik 2016) pisałam o pierwszej z naszych wycieczek, na której zwiedziliśmy bocheński Park Archeologiczny. Na tym jednak nie zakończyły się zaplano-

wane atrakcje, ponieważ już dwa tygodnie później wybraliśmy się do Niepołomic. Tam zwiedziliśmy muzeum, mieszczące się w dawnym Zamku Królewskim. Wędrując po krużgankach i wśród komnat poczuliśmy się jak królewscy dworzanie z epoki renesansu! Nie wymagano od nas zapamiętywania wielu szczegółów o stylach w sztuce czy technice malarskiej, co mogłoby nas na pewno zniechęcić. Za to przyglądaliśmy się obrazom, pró-

bując zrozumieć po co je namalowano i jakie niosły przesłanie. Wiele z obrazów, które oglądaliśmy, opowiadały o pięknej historii Polski. To z obrazów dowiedzieliśmy się, jak żyli mieszkańcy zamku. Ba! dzięki obrazom spotkaliśmy samego króla!

Nie zdążyliśmy jednak zadomowić się za bardzo, bo w bardziej współczesne czasy przeprowadziła nas historia rozwoju techniki, którą śledziliśmy zwiedzając ekspozycję Muzeum Fonografii. Bo czy wiecie jak jeszcze całkiem niedawno wyglądał telefon? – miał tarczę, którą należało kręcić, wybierając poszczególne cyfry numeru telefonicznego. Albo w jaki sposób za pomocą metalowego wałka i igły zapisać, a następnie odtworzyć dźwięk? A czy wiecie, że dźwięk można wydobyć także z wielu innych, na pozór zwykłych, przedmiotów? My już wiemy! A potem już tylko wyprawa do gwiazd – czyli wizyta w Planetarium, gdzie spora część uczestników wycieczki zafascynowała się poznawaniem budowy teleskopu. Może po to, by wzorem Galileusza, twórcy pierwszego teleskopu, móc śledzić gwiazdy i planety nad własnym domem.

O ile muzeum to raczej domena kultury prezentowanej statycznie, tak teatr i filharmonia, które odwiedziliśmy podczas następnych wycieczek, dostarczyły nam widowisk pełnych dynamiki. W filharmonii Babcia Melodia i Dziadek Rytm, wraz z Instrumentami Muzycznymi (Flettem, Skrzypcami i Fortepianem) pokazali nam jak powstaje Muzyka. Może to jeszcze trochę za mało, żeby w przyszłości w pełni świadomie z zachwytem słuchać muzyki Czajkowskiego – ale wiemy już, że przepięknym uzupełnieniem muzyki jest balet, szczególnie gdy baletnice ubrane są w wielobarwne kostiumy. I pewnie podobałoby nam się jeszcze

Wizyta na Zamku w Niepołomicach

Planetarium – Niepołomice

Planetarium – Niepołomice

bardziej, gdyby nie to, że krzesła filharmonii nie są przystosowane dla małych widzów – na szczęście nikt się nie oburzał, gdy wstawaliśmy żeby lepiej widzieć. W teatrze też usłyszeliśmy muzykę jako uzupełnienie przedstawienia. Gdy zgasły światła i podniosła się kurtyna, daliśmy się porwać historii, którą na scenie wyczarowali aktorzy. I nie było ważne, że każdy z nas widział, że małpka to człowiek z ogonem zrobionym z gąbkowego makaronu, a świnka to przecież aktor w masce z ryjkiem – śledziliśmy losy ich i doktora Dollittle z zapartym

tchem. Kto wie, może ktoś z nas kiedyś też będzie grał w teatrze? Mieliliśmy już szanse spróbować podczas warsztatów teatralnych. Komu trema nie pozwala wyjść na scenę może będzie chciał zostać animatorem w teatrze lalkowym? Taki teatr też widzieliśmy podczas ostatniego z naszych spotkań, odbywających się w gościnnym Muzeum Ziemi Koszyckiej. Po przedstawieniu dane nam było spróbować własnych sił w dyrygowaniu lalkami – i, dajemy głowę, nie jest to lekka praca.

Wizyta teatru lalek „Bajka” w Muzeum Ziemi Koszyckiej

I można by tak pisać jeszcze długo, bo nie wspomnieliśmy przecież ani słowem jeszcze o wycieczce do Centrum Bajki w Pacanowie – specyficznego, interaktywnego muzeum, które pokazuje jak ważną częścią kultury jest twórczość dla najmłodszych.

Nie wspomnieliśmy też jeszcze o słodkiej historii czekolady, którą pomagaliśmy tworzyć w krakowskiej Manufakturze Czekolady. Ba! O mało nie zapomnielibyśmy wspomnieć, że na chwilę też, w trakcie kolejnych warsztatów w naszej świetlicy wiejskiej, zamieniliśmy się w artystów, tworząc dzieła za pomocą farb i pędzla, oraz gliny. I można by tak jeszcze wiele pisać, bo dotychczas nie udało nam się uzgodnić, która wycieczka była najciekawsza. Więc może

sami wybierzcie się naszymi śladami i sprawdźcie?

To, czego my dowiedzieliśmy się przede wszystkim, a liczymy że i wam się uda – to ta ważna wiadomość, że w muzeach jest ciekawie. Szczególnie tam, gdzie nie musieliśmy się bać, że coś zepsujemy, ale mogliśmy sami dotknąć eksponatów i poprzez zabawę dowiedzieć się do czego służyły lub jak działały. Nauczyliśmy się też, że warto z ciekawością przyglądać się światu. Mamy nadzieję, że spotkanie naszych dzieci

Wizyta w Manufakturze czekolady w Krakowie

Spotkanie z Koziołkiem Matołkiem w Pacanowie

z kulturą nie ograniczy się do wczoraj i dziś, ale dotyczyć będzie także jutra. Wtedy już one same będą bardziej świadomie decydować o własnym życiu – staramy się jednak, aby ich horyzonty były na tyle szerokie, by wybory nie sprowadzały się do wąskich, utrwalonych zachowań, ale pozwalały czerpać w pełni z bogactwa otaczającego je świata. Trochę lepiej poznaliśmy się nawzajem, ponieważ w wycieczkach brały udział nie tylko dzieci z Jaksic. Dlatego chcemy w przyszłości wracać do akcji takich, jak

Warsztaty lepienie z gliny – świetlica w Jaksicach

właśnie zakończony program. Nie tylko po to, żeby wiedza dzieci przełożyła się na „przeliczalny” sukces w stopniach czy na kolejnych egzaminach. Stokroć ważniejsze jest wspieranie a nie niszczenie radości, z jaką nasze dzieci ciągle jeszcze potrafią świat oglądać. I oby potrafiły jak najdłużej, a może i ta radość trochę udzieli się i nam, starszym.

Fundusze, jakie otrzymało Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Jaksice wpłynęło pozytywnie na rozwój naszej wspólnoty lokalnej. Po zrealizowaniu pięciu projektów dostrzegamy większe zainteresowanie działalnością naszego Stowarzyszenia – póki co małe, ale liczymy że z każdym projektem będzie coraz lepiej. Cieszymy się faktem, że starsi początkowo nieufni do młodego pokolenia zauważyli naszą działalność.

Nasze projekty kierujemy do dzieci, by wspomagać ich rozwój oraz do starszych, by zadbać o ich zdrowie i lepsze samopoczucie.

Dbamy także o budowanie „bazy” do porozumienia i rozwoju międzypokoleniowego – nasze projekty koncentrujemy wokół świetlicy wiejskiej, która została doposażona dzięki funduszowi sołeckiemu i gminnemu.

Nowo wybudowane boisko przyciąga nie tylko najmłodszych, ale i średnie pokolenie – odbyło się już kilka spontanicznie zorganizowane przez „przyjaciół z boiska” meczów.

Magdalena Ptasznik
Joanna Grzyb

Książnice Małe nadal Aktywne Razem!

Po bardzo dynamicznym rozpoczęciu swojej działalności Stowarzyszenie Książnice Małe- Aktywni Razem podejmuje dalsze działania mające na celu rozwój integracji społeczności lokalnej. Oferta stowarzyszenia została wybrana w ramach konkursu ofert na realizację zadania publicznego w zakresie: „Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych” w Gminie Koszyce. Tym samym stowarzyszeniu udało się pozyskać z funduszy gminnych środki na podejmowanie kolejnych działań.

W ramach projektu przewidziane zostały zadania polegające na zorganizowaniu różnych

form spotkań integracyjnych, prelekcji integrujących środowisko lokalne oraz popularyzacji działań w zakresie kultury, ekologii oraz edukacji. W pierwszej kolejności zorganizowano szereg spotkań międzypokoleniowych mieszkańców wsi Książnice Małe, których celem było szerzenia tradycji plecenia wieńca dożynkowego. Ich rezultatem było przygotowanie wieńca dożynkowego, który następnie został zaprezentowany w trakcie dożynek zorganizowanych przez Towarzystwo Przyjaciół Przemysłowa, a także dożynek parafialnych w Książnicach Wielkich. Mieszkanke wsi zaprojektowały również i przygotowały stroje ludo-

Uczestnicy wycieczki

we zgodne z tradycyjnym wzornictwem wiejskim, w których to strojach zaprezentowały się w czasie uroczystości.

Stowarzyszenie podjęło również zadania mające na celu poszerzenie wiedzy i promowanie odnawialnych źródeł energii. W tym celu 16 października zorganizowano prelekcję, która została poprowadzona przez specjalistę w tej dziedzinie, a zarazem przedstawiciela podmiotu zajmującego się instalacjami, dzięki którym możliwe jest pozyskiwanie energii w sposób przyjazny dla środowiska. W jej ramach mieszkańcom naszej Gminy zostały przybliżone przykłady zastosowania alternatywnych źródeł energii oraz korzyści z nich płynące. Jako zwieńczenie i podsumowanie wykładu 22 października zaplanowano wycieczkę do Niedzicy, w trakcie której odbyło się zwiedzanie zapory wodnej na Jeziorze Czorsztyńskim (najwyższej w Polsce zapory ziemnej o wysokości 56 i długości 404 metrów) oraz elektrowni wodnej zbudowanej poniżej zapory. Tam mieszkańcy naszej Gminy mogli zobaczyć w jaki sposób wykorzystuje się w praktyce energetyczny potencjał wody. Grupa

mieszkańców naszej gminy zwiedziła pomieszczenia technologiczne elektrowni wraz z urządzeniami do produkcji prądu, a także podziemny tunel – galerię kontrolną zapory poprowadzoną w skale, 50 m pod wodą i nasypem zapory. Uczestników wycieczki zdziwiły a jednocześnie zachwyciły możliwości zastosowania alternatywnego źródła energii jakim jest woda. Odbyli oni także rejs statkiem wycieczkowym po Jeziorze Czorsztyńskim, a także mieli okazję poznać krajobraz jednej z okolicznych miejscowości turystycznych.

W najbliższych zimowych miesiącach Stowarzyszenie planuje również zorganizowanie Mikołajek dla najmłodszych mieszkańców wsi Książnice Małe i Gminy Koszyce, a także integracyjnego spotkania wigilijnego dla stowarzyszeń działających na terenie gminy Koszyce, połączone z szerzeniem tradycji przygotowywania tradycyjnych potraw wigilijnych oraz wspólnym śpiewaniem kołęd.

Małgorzata Czarnecka

Inauguracja roku akademickiego Stowarzyszenia Koszycki Uniwersytet Trzeciego Wieku

10 października 2016 roku w Muzeum Ziemi Koszyckiej im. S. Bouducha odbyła się czwarta inauguracja roku akademickiego Stowarzyszenia Koszycki Uniwersytet Trzeciego Wieku. Uroczystość rozpoczęła się tradycyjnie odśpiewaniem hymnu „Gaudeamus igitur”. Pan Ireneusz Pokigo Prezes Stowarzyszenia przywitał zaproszonych gości oraz członków UTW życząc kolejnego udanego roku na uczelni. Skierował również podziękowania wszystkim zaangażowanym w działalność Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Obecni na uroczystości goście: posłanka

Na zdjęciu od lewej: Ireneusz Pokigo – Prezes UTW, Grzegorz Pióro - Starosta Proszowicki, Elżbieta Achinger – posłanka na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej VII kadencji, Wojciech Skucha – Radny Województwa Małopolskiego, a zarazem Ordynator Oddziału Pulmonologii Szpitala w Proszowicach

Studenci UTW

Studenci UTW

na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej VII kadencji Pani Elżbieta Achinger, Radny Województwa Małopolskiego, a zarazem Ordynator Oddziału Pulmonologii Szpitala w Proszowicach Pan Wojciech Skucha, Starosta Proszowicki Pan Grzegorz Pióro, Przewodniczący Rady Gminy Koszyce Pan Tadeusz Nawrot, proboszcz Parafii Koszyce ks. Jarosław Stanoch pogratulowali słuchaczom wytrwałości oraz życzyli

dalszego rozwoju stowarzyszenia. Podczas inauguracji Wiceprezes Zarządu Pani Urszula Kucharska przedstawiła także sprawozdanie z działalności Uniwersytetu w roku akademickim 2015/2016, a członkowie UTW otrzymali harmonogram zajęć na okres październik – grudzień 2016 roku.

Ireneusz Pokigo

Uroczyste obchody Dnia Świętego Huberta 2016 w Gminie Koszyce

Hubertus, hubertowiny to popularne święto myśliwych, leśników i jeźdźców. Jego obchody przypadają na dzień 3 listopada, kiedy to w kościele katolickim obchodzone jest liturgiczne wspomnienie świętego Huberta – patrona myśliwych i jeźdźców.

Przez jeźdźców hubertowiny obchodzone są na zakończenie sezonu, a przez myśliwych na początek sezonu polowania jesienno-zimowego. Święto hubertus ma bardzo długą tradycję – jego pierwsze obchody datuje się na 1444 rok. W Polsce święto wprowadziła dynastia Sasów (XVIII wiek), zaś pierwszym organizatorem hu-

Uroczysty przejazd przez Rynek w Koszycach

bertowskich polowań był Ignacy Mościcki (3 listopad 1930 rok). Stajnia O’Kara – Sylwia Bartkowska, Stowarzyszenie Włostowice „Przyszłość”, Koło Gospodyń Wiejskich Łapszów oraz Koszycka Spółdzielnia Socjalna po raz pierwszy włączyły się w obchody tradycji hubertusowej. Zaczęło się tym, że w orzeźwiający chłódzie październikowego poranka malownicza grupa jeźdźców oraz zaprzęgi konne zebrały się na terenie placu targowego w Koszycach. Po krótkim przywitaniu, obowiązkowym strzemiennym, odbył się uroczysty przejazd przez

Uroczysty przejazd przez Rynek w Koszycach

Rynek w Koszycach. Następnie udano się na piękne tereny łąk Witów – Dalanów, gdzie odbyło się wspaniałe widowisko. W kłębach pary z końskich chrap i w stukocie kopyt, jeźdźcy przemierzali połacie łąk i rozpoczęli pogoń za lisem. Oczywiście atmosfera nie byłaby tak emocjonująca, gdyby nie cudowna publiczność, która z wielkim oddaniem, nie bacząc

na chłodną pogodę przybyła, by dopingować jeźdźców w gonitwie i podziwiać przejazdy zaprzęgów.

Uroczystość zrealizowano ze środków własnych uczestników oraz zaangażowanych w obchody organizacji pozarządowych.

Organizatorzy

Seniorzy w teatrze, na wykładach i w sali gimnastycznej

Nowy, czwarty już rok akademicki Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Koszycach mimo skromnego budżetu, obfituje w bardzo atrakcyjne wydarzenia zarówno z gatunku „dla ducha” (wyjazd na spektakl teatralny, wykłady na doskonałym poziomie, wystawy) jak i „dla ciała” (zajęcia taneczno-ruchowe na sali gimnastycznej).

I tak w niedzielę 30 października 2016 r grupa czterdziestorga studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Koszycach udała się autokarem do Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie na spektakl pod tytułem: „Arszenik i stare koronki”. Ta czarna komedia autorstwa amerykańskiego dramaturga Josepha Kesselringa została napisana ponad siedemdziesiąt lat temu i ciągle jest wystawiana na scenach całego świata. W latach czterdziestych ub. wieku biła rekordy popularności w teatrach na Broadwayu, w Polsce grana w wielu teatrach, w tym w reżyserii m.in. wielkiego Adama Hanuszkiewicza.

Wspaniałe kreacje dwóch nobliwych sióstr, ale i morderczyń stworzyły – występujące gościnnie w Teatrze Słowackiego – wspaniałe gwiazdy scen krakowskich: Anna Polony w roli Abby i Urszula Popiel w roli młodszej siostry Marty. W ciekawą postać ich bratanka, trochę szalonego Teddy`ego, któremu wciąż wydaje się, że jest Napoleonem Bonaparte, wcielił się Sławomir Rokita. Właśnie w dniu 30 października świętował jubileusz czterdziestopięciolecia pracy aktorskiej i przez cały czas w jednym teatrze – Teatrze im. J. Słowackiego. Z tej okazji jeden z jego kolegów odczytał – napisaną przez zespół aktorski – okolicznościową laudację wierszem, bez patosu, ale za to z dużym poczuciem humoru. Specjalne podziękowanie złożył jubilatowi dyrektor teatru, a od kolegów i koleżanek były kwiaty i prezenty.

Po zakończeniu spektaklu widownia urządziła aktorom owację na stojąco, a największa gwiazda

spektaklu Anna Polony otrzymała specjalny bukiet kwiatów.

Darmowe bilety na spektakl – sposobem tylko sobie znanym – zapewniła seniorom Pani Poseł ELŻBIETA ACHINGER, za co seniorzy są jej niezmiernie wdzięczni.

Serię ciekawych wykładów zainauguowało spotkanie z okazji Roku Sienkiewiczowskiego w sali konferencyjnej Muzeum w Koszycach, podczas którego Pani Krystyna Szymańska wprowadziła nowatorską formę przekazania słuchaczom mało znanych szczegółów z życia Henryka Sienkiewicza w postaci zainscenizowanego wywiadu z pisarzem, laureatem Nagrody Nobla. W rolę dziennikarki wcieliła się Pani Krystyna Szymańska, zaś roli pisarza podjął się uczeń, laureat konkursu recytacji prozy Sienkiewicza. Wywiad – rzeka przerywany był występami wszystkich laureatów konkursu recytatorskiego prozy Sienkiewicza. Dodać przy tym należy, że dzieci i młodzież wystąpiła w malowniczych strojach dostosowanych do bohatera, o którym dany fragment utworu mówił.

W dniu 10 listopada 2016 roku w sali konferencyjnej Muzeum Ziemi Koszyckiej odbył się wykład, którego tytuł podany w harmonogramie dla części słuchaczy nie był zbyt zachęcający. Brzmiał on: „Historia sztuki w zarysie” i był nie tylko nieprecyzyjny, ale również stwarzał przesłankę tzw. „drętwej mowy”. Na dodatek okazało się po przyjeździe studentów-seniorów do sali, że wykładowcami będą studenci III roku arabistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, a więc osoby bardzo młode i niedoświadczone.

Jednak już po kilku minutach nikt z obecnych nie żałował, że przyszedł na wykład. Na wstępie doprecyzowany został tytuł, który brzmiał: „Komunikacja międzykulturowa, a świat arabski. Arabowie – kultura i religia”. Młodzi wykładowcy – wzajemnie się uzupełniający – czyli Pani Kinga Miodek i Pan Dominik Biga przygotowali bardzo interesującą prezentację z dużą ilością zdjęć, udostępnili do oglądnięcia kilka książek w języku arabskim i folderów z przykładami architektury arabskiej. Wykład był bardzo aktualny w zderzeniu z ciągłymi informacjami mediów o wojnie w Syrii, przerażającym okrucieństwie samozwańczego Islamskiego

Państwa (ISIS), o dżihadzie i zachęcających do zamachów imamów lub ajatollahów. Mimo niepełnych dwóch godzin wykład pozwolił zrozumieć, że Arab nie jest jednoznaczny i tożsamy z wyznawcą islamu, a wyznawców islamu jest kilkakrotnie więcej niż Arabów. Koran – święta księga islamu – nie zachęca do terroryzmu, a jedynie do słusznej wojny przeciw najeźdźcom, zaś interpretacje niejednoznacznych wersów Koranu podawane przez niektórych imamów są źródłem przemocy i terroryzmu.

Koptowie i Maronici jako przedstawiciele bliskowschodnich chrześcijan, ale również i katolicy do niedawna cieszyli się swobodą wyznawania swej wiary w zdecydowanej większości krajów arabskich (wyjątek: Arabia Saudyjska). Inną istotną sprawą mocno zaakcentowaną w wykładzie jest zasadnicza różnica pomiędzy językiem arabskim pisanym (jest on jeden), a językiem arabskim dnia codziennego (mówionym), czyli wieloma dialektami różniącymi się znacznie między sobą, co sprawia, że Arabowie mieszkający w sąsiednich krajach nie zawsze są w stanie porozumieć się.

Islam, jako jedna z trzech religii monoteistycznych (jeden Bóg) obok chrześcijaństwa i judaizmu, ma bardzo wiele wspólnych elementów z dwoma starszymi historycznie religiami: między innymi wszystkie one uznają, że jesteśmy dziećmi Abrahama, Jezus w islamie uznany za proroka (choć nie wolno Mu oddawać czci).

Trudno w krótkiej notatce przytoczyć wszystkie istotne, a przy tym ciekawe, informacje o szeroko pojętej kulturze bliskiego wschodu przedstawione

Wyjazd do teatru

Po zajęciach, wspólna fotografia

przez wykładowców. Z pewnością jednak wielu studentów zechce sięgnąć po książki mogące poszerzyć wiedzę na ten temat.

Popołudniowy wykład w dniu 17 listopada b.r. przeprowadzony przez absolwentkę religioznawstwa zakonnice krakowską siostrę H. Mol, a dotyczący religii judaizmu, przyczynił się do bliższego poznania tej najstarszej religii monoteistycznej (wyznanie jednego Boga), ale także ukazał bliżej, jak wiele samodyscypliny wymaga ta religia od jej wyznawców, gdyż ilość obowiązujących zakazów i nakazów, czyli przykazań (po hebrajsku: micwot) wynosi 613 i każdy wyznawca winien je znać i przestrzegać. Niezwykłą zaletą wykładu był fakt, że siostra Mol mówiła bardzo obrazowo, nie gloryfikowała ascezy jak można by spodziewać się ze strony uczestniczki zgromadzenia zakonnego, wyrażała aprobatę np. dla chęci podobać się kobietom, bycia atrakcyjną, jednak z podkreśleniem koniecznego szacunku dla innych, nie czynienia krzywdy innym, co i w judaizmie jest najważniejsze.

Ostatnio przeprowadzony wykład w dniu 24 listopada przez Panią Poseł Elżbietę Achinger był bezcenny dla zdrowia słuchaczy, gdyż dotyczył zasad zdrowego żywienia. Taki temat zaproponowany przez absolwentkę prawa na początku mocno dziwił, ale wykładowczyni wyjaśniła, że drogą samokształcenia stała się specjalistką i w tym zakresie, ponieważ Jej córka od wczesnego dzieciństwa cierpia-

ła na silną alergię dającą dokuczliwe objawy dermatologiczne – stąd determinacja, by ochronić dziecko przed dokuczliwościami alergii. Zakres przekazanej wiedzy okazał się bardzo nowatorski w odniesieniu do przypraw stosowanych we współczesnej kuchni; przyprawy stosowane w niewielkich ilościach podnoszą walory smakowe potraw, natomiast spożywane częściej i w większych ilościach stają się lekiem na różne schorzenia. Jednakże lecznicze działanie przypraw wymaga systematyczności stosowania ich w dłuższym okresie czasu. I tak np. kurkuma często

dodawana do potraw może być profilaktycznym środkiem antynowotworowym, imbir nie tylko jest rozgrzewający (dodatek do herbaty w okresie jesienno-zimowym) ale przeciwdziała powstawaniu zakrzepów krwi, a goździki przeciwdziałają dniewi moczonowej. Dowiedzieliśmy się bardzo wiele o zaletach kaszy jaglanej, produkowanej z najstarszego i niezmodyfikowanego zboża jakim jest proso. Systematycznie spożywana kasza jaglana wspinał się odtruwać organizm z większości toksyn, o czym pisze m. in. w swej książce pt.: „Jaglany detox” Marek Zaremba.

Wszyscy uczestnicy wykładu otrzymali kilkunastonicowe broszury z aktualnymi regułami zdrowego żywienia, wykazem leczniczego działania poszczególnych ziół i niektórych warzyw. Jeśli

Na sali gimnastycznej

czytelnicy Gazety wyrażą zainteresowanie, w kolejnym numerze można będzie zamieścić fragment otrzymanej broszury dotyczący leczniczych właściwości przypraw.

Na zakończenie informacja o aktywności fizycznej kilkunastu Pań z UTW, które uczęszczają raz

w tygodniu do Sali gimnastycznej Centrum Oświatowego w Koszycach na zajęcia taneczno-ruchowe prowadzone przez dyplomowaną rehabilitantkę. Piśze o tym Pani Urszula Kucharska na stronie internetowej gminy Koszyce w zakładce „Koszycki UTW”.

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Moja przygoda z rolnictwem

Urodziłam się 27 kwietnia 1980 r. Od dzieciństwa miałam do czynienia z pracą na roli. Jak dla wielu drobnych gospodarstw tak i dla gospodarstwa moich rodziców podstawowymi źródłami utrzymania była uprawa tytoniu, warzyw oraz chów trzody chlewnej. Gdy skończyłam szkołę podstawową udałam się na dalszą naukę. Znalazłam się w Technikum Rolniczym w Czernichowie, którego poziom kształcenia oceniam z dzisiejszej perspektywy jako bardzo wysoki, a który pozwolił mi na dalsze zdobywanie wiedzy na Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie. Bardzo miło wspominałam tamte czasy, chociaż bardzo tęskniłam za swoim rodzinnym domem. Mieszkałam w internacie. Nie zawsze udawało mi się przyjechać na weekend do domu, ponieważ było dużo nauki. Miło wspominałam dni, kiedy po pracy odwiedzała mnie moja siostra Ania.

Przywoziła zawsze coś słodkiego oraz dobre słowo otuchy. Z Technikum Rolniczego za dobre wyniki w nauce wysłano mnie na praktyki do Szwajcarii i Francji. Pierwszy raz wyjechałam mając 18 lat. Tam zdobyłam bardzo szeroką wiedzę na temat tworzenia gospodarstw jednokierunkowych. Po zakończeniu nauki wróciłam do rodzinnych stron. Rodzice przekazali mi gospodarstwo. Wraz z moim mężem Grzegorzem staramy się je rozwijać. Jednocześnie, korzystając z książek i fachowej prasy nieustannie doksztalcamy się poszerzając swoją wiedzę na temat prawidłowej agrotechniki i mechanizacji rolnictwa. Mamy dwóch wspaniałych synów. Starszy Jakub chętnie nam pomaga, również rodzice starają się nas wspierać w naszych przedsięwzięciach. Najistotniejsze w tym wszystkim jest to, że praca na roli okazała się tym co mnie zafascynowało. Bardzo kocham

swoją rodzinę. Staram się pogodzić pracę w gospodarstwie z rolą matki i żony. Mimo nawału pracy staram się aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym. Obecnie jestem radną wsi Książnice Małe. Wraz z mieszkańcami organizujemy życie kulturalne naszej małej Ojczyzny, aby żyło nam się wszystkim dobrze. Staram się, aby w moim otoczeniu nikt nie czuł się osamotniony i odrzucony. Życzę sobie i mieszkańcom Gminy Koszyce, aby wspólne dzieło, które tworzymy, służyło dobru wszystkim ludziom.

Jolanta i Grzegorz Ciochoniowie

Jolanta Ciochoń

Dotacje na założenie działalności gospodarczej

Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. (MARR S.A.) rozpoczęła projekt „Dobry Czas na Biznes – KOM”. Program jest skierowany do osób po 30 roku życia, zainteresowanych założeniem własnej firmy, mieszkających w powiecie **proszowickim**, miechowskim, bocheńskim, krakowskim, myślenickim oraz wielickim. Zakłada się, że na terenie każdego z powiatów powstanie ok.100 nowych mikroprzedsiębiorstw. Każdy kandydat zakwalifikowany do projektu może liczyć na kwotę dofinansowania w wysokości 24.500 zł. Dodatkowo wykwalifikowani doradcy zatrudnieni przez MARR S.A.

gwarantują pomoc zarówno przed założeniem firmy m.in. w pisaniu biznes planu, jak i przez pierwszy

DOTACJA BEZZWROTNA
w wysokości do 24,5 tys. zł na **START**
na otworzenie działalności
gospodarczej
SZANSA DLA CIEBIE !

Dobry Czas na Biznes

rok prowadzenia działalności. Pomoc w wypełnianiu formularzy zgłoszeniowych oraz wszelkie informacje uzyskać można w Powiatowych Punktach Informacyjnych lub w siedzibie MARR w Krakowie. **W Proszowicach Powiatowy Punkt Informacyjny znajduje się na ulicy Krakowskiej 18 A. Kontakt telefoniczny pod numerami: 785 056 877; 12 617 99 88. Szczegółowe informacje na www.marr.pl**

Powiatowy Punkt Informacyjny znajduje się na ulicy Krakowskiej 18 A

Powiatowy Punkt Informacyjny
Proszowice
Konrad Szymacha

HISTORIA

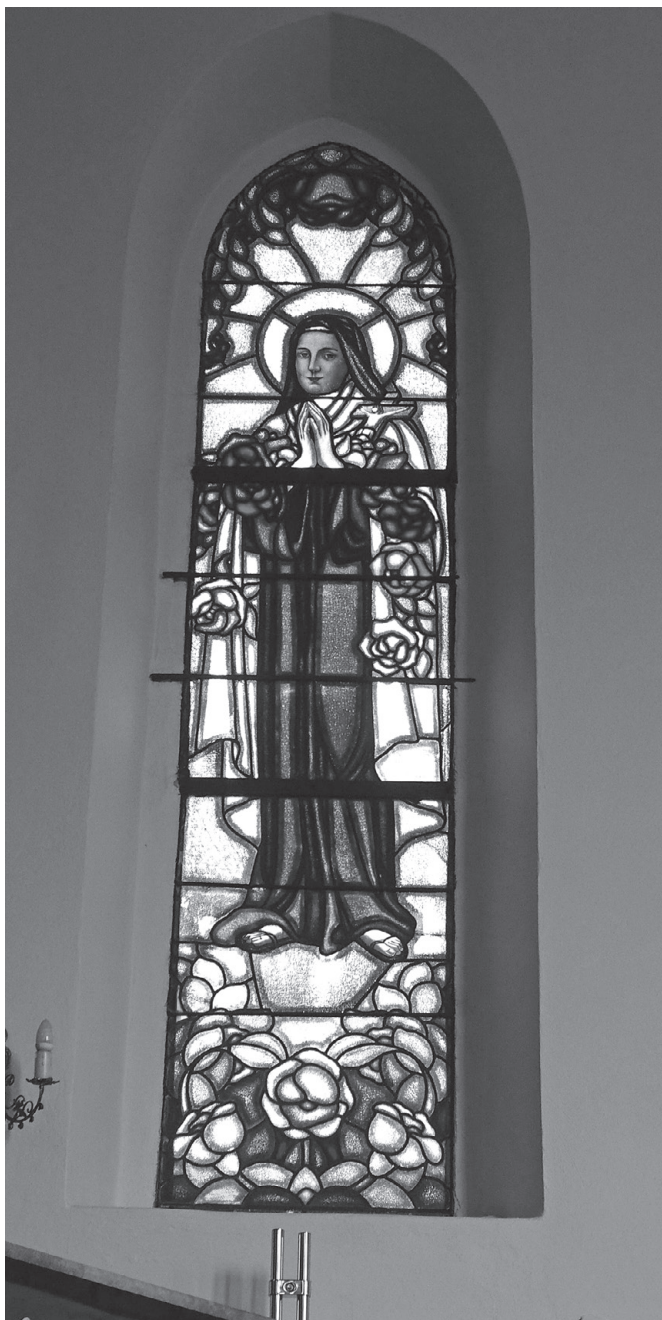
Piękno i magia witraży

Jako mała dziewczynka towarzyszyłam mamie w mszach niedzielnych w koszyckim kościele. Zwyczaj na sumie. Nabożeństwa były wówczas odprawiane po łacinie. Słowa płynące od ołtarza były dla mnie niezrozumiałe. Co było robić? Na pewno siedzieć grzecznie. Najchętniej wpatrywałam się wtedy w kościelne witraże. Szczególnie przemawiał do mnie witraż przedstawiający postać świętej Te-

reski od Dzieciątka Jezus. Święta miała pogodną twarz, a krzyż, który trzymała, okalały róże.

Chyba wtedy oczarowało mnie piękno i tajemniczość witraży z wielobarwnego szkła.

Gdy mój dziadek Tomasz Malinowski wybudował w 1922 roku dom, kazał umieścić nad drzwiami wejściowymi witrażowy świetlik. Przez ten witrażyk przechodziło światło słoneczne, a na ścianach ko-

Witraż ze świętą Teresą z koszyckiego kościoła

rytarza migotały kolorowe „zajaczki”. Minęło wiele lat, nie ma już tych drzwi, ale świetlik ocalał i jego zdjęcie ozdabia stronę tytułową mojej książki pod tytułem „Jestem z Wami...”

Historia witraży

Historia witraży sięga X wieku n.e. Za najstarszy zachowany i największy fragment uznaje się głowę Chrystusa w kościele w Wissenbergu (Niemcy). Jest to tak zwany okrąg z Wissenbergu. Rozkwit witrażownictwa nastąpił w czasach gotyku, a szczególnie w tzw. okresie wielkokatedralnym. Wzorcem dla całej Europy stały się witraże w katedrze w Chartres (Francja).

Katedra – o której mówimy – była już czwartą na tym miejscu. Pierwszy obiekt powstał w III wieku n. e. na miejscu celtyckiej świątyni druidycznej. Budowę stojącej do dziś katedry rozpoczęto w końcu XII wieku. Jej fundamenty sięgają 8 metrów, a filary osadzono na skale. W 1260 roku świątynię konsekrowano. Posiada ona 160 witraży, a ich powierzchnia wynosi 2600 m². Wśród witraży osobne miejsce zajmują rozety (oprócz głównej są jeszcze mniejsze w bocznych nawach o poetyckich nazwach: „Błękitna róża”, „Północna róża”, czy rozeta „Najświętszej Marii Panny Pięknego Szkła”.

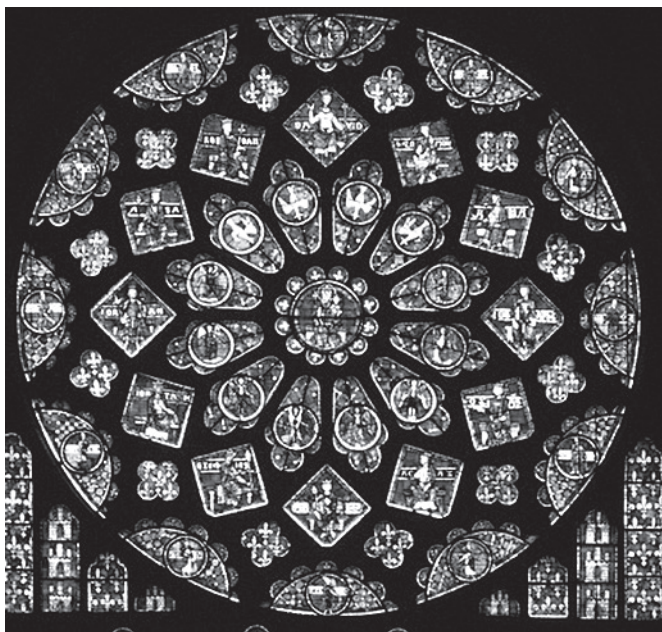
Ta potężna świątynia była wybudowana wysiłkiem społeczeństw całej ówczesnej Europy. Jej wnętrze zawiera wiele tajemnic. Ma być tutaj złożona – przywieziona przez templariuszy z Jerozolimy z Świątyni Salomona – Arka Przymierza. Informuje o tym napis nad portalem katedry tej treści: „*Hic dimittitur Archa Cederis*” (w tłumaczeniu na język polski: „Tu jest złożona Arka”) Od III do XIII wieku czczono w katedrze figurę brzemiennej Madonny znalezionej w wieku III w pozostałościach świątyni druidycznej. Miała to być pierwotnie celtycka bogini-matka z czasów przedchrześcijańskich. Została spalona w czasie Wielkiej Rewolucji Francuskiej. W katedrze jest przechowywana jeszcze inna relikwia – płaszcz Matki Boskiej, którym miała być okryta przy porodzie.

Na posadzce katedry znajduje się labirynt, który przetrwał do dziś. Odbývają się na nim wędrówki na kolanach, jako zamiennik pielgrzymki do Ziemi Świętej w akcie pokuty. W centrum labiryntu zbiega się 14 cieków wodnych, sztucznie przeniesionych przez budowniczych katedry w celu wytworzenia silnego promieniowania geometrycznego. Pod labiryntem, na głębokości 35 metrów ma się znajdować tzw. jezioro druidów.

W prawej południowej nawie widnieje na ścianie biała płytka z metalowym guziczkiem. W dzień przesilenia letniego 21 czerwca pomiędzy godziną 12:45 a 12:55 oświetlają ją promienie słońca.

Byłam w tej katedrze. Gdy weszłam z zalanego słońcem placu do wnętrza, było czarno. Dopiero kiedy wzrok oswoił się z ciemnością, ujrzałam na ścianach bajeczne witraże z tysięcy kolorowych płytek, zaś główna rozeta przytłaczała ogromem.

W bogatej symbolice katedr gotyckich rozeta zajmuje miejsce szczególne. Nazwa pochodzi od słowa francuskiego *rosette* – różyczka. W architekturze gotyckiej rozetą nazywa się okrągłe okno (ażurowy

Rozeta z katedry w Chartres

otwór wykonany z kamienia) wypełnione witrażem. Wzór rozety zawsze ułożony jest koncentrycznie jak koło ze szprychami i osią. Rozetę umieszczano nad portalem wejściowym kościoła naprzeciw głównego ołtarza. Efekty świetlne i kolorystyczne padające na ścianę ołtarzową dodawały jej świętości. Uważano bowiem, że o ile świątynia jest znakiem mikrokosmosu, to rozeta jest znakiem kosmosu. Nie każdy kościół było stać na taką ozdobę. Ma ją większość katedr gotyckich w Europie (w samej Francji postawiono ich około 150). Gdy kościół był tak potężny, jak katedra w Chartres, wstawiano rozety również w nawach bocznych.

W Polsce obok nazwy „rozeta” przyjęła się także nazwa „różyca”. Pierwsze witraże na ziemiach polskich były montowane w wieku XIV w dwóch miastach – Krakowie i Toruniu. Zamawiającymi byli biskupi, bądź zakon krzyżacki.

Wiek XVI to zastój w witrażownictwie sakralnym. Spowodowały go wojny religijne i Reformacja. Wiele hut szkła i pracowni upadło, a technika gotycka produkcji szkła witrażowego już nigdy się nie odrodziła. W XVI i XVII wieku pojawiło się witrażownictwo świeckie o tematyce heraldycznej i rodzajowej. Głównie w Niemczech, Szwajcarii i Anglii w zamkach i pałacach na zamówienie arystokracji.

Renesans witrażownictwa przyniósł wiek XIX. Obok kościelnego zaczęło się rozwijać witrażownictwo świeckie. Również w Krakowie, który w okresie secesji stał się głównym ośrodkiem witrażownictwa w Polsce.

W 1904 roku Stanisław Gabriel Żeleński odkupił istniejący już zakład, jego firma o nazwie „Krakowski Zakład Witrażów S.G. Żeleński” rozkwitła. Witraże projektowali dla niego najlepsi malarze: Stanisław Wyspiański, Józef Mehoffer, Jan Matejko, Kazimierz Sichulski, Karol Frycz. Do roku 1912 witraże wykonane przez tę firmę ozdobiły 53 kościoły w Małopolsce, 27 we Lwowie, 13 w Księstwie Poznańskim, 16 w Królestwie Kongresowym, a także w budynkach świeckich. Firma ta przechodziła różne koleje losu, ale przetrwała do dziś. Obecnie jej właścicielem jest Piotr Ostrowski, który zachował dawną nazwę „Krakowski Zakład Witrażów S.G. Żeleński”. Firma ta wykonała i w 2005 roku zainstalowała witraże w prezbiterium kościoła w Witowie.

Stanisław Wyspiański był twórcą wszechstronnie utalentowanym. Jego dziełem jest projekt (tzw. k a r t o n) monumentalnego witraża „Bóg Ojciec” w ko-

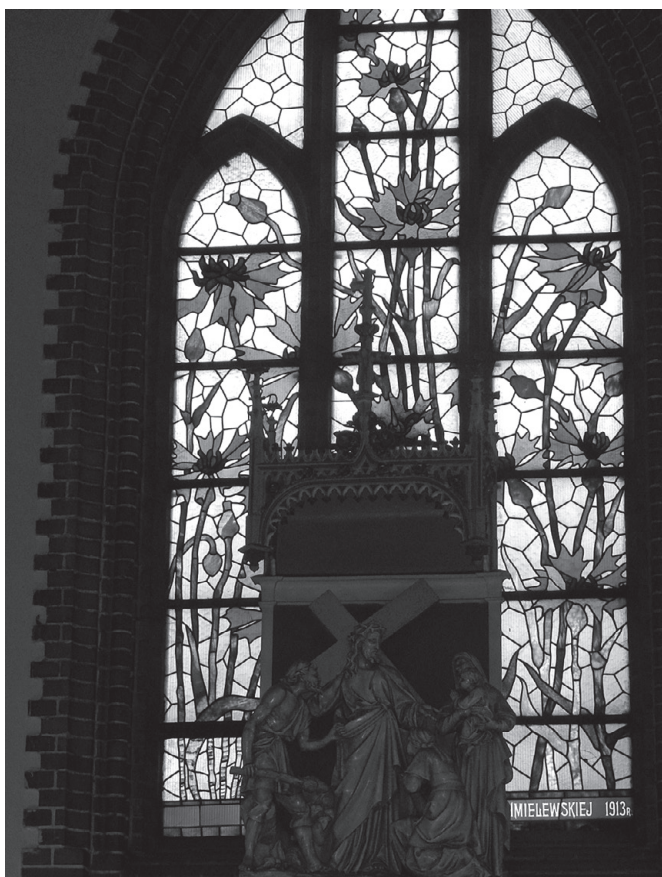

Witraż „Bóg Ojciec” St. Wyspiańskiego

ściele franciszkanów w Krakowie. Powstało jeszcze kilka projektów (np. św. Stanisław Szczepanowski), ale nie zostały zrealizowane. Witraż „Bóg Ojciec” uchodzi za jeden z najpiękniejszych na świecie.

Wypiański projektował też witraże do wnętrz świeckich w Krakowie (Grand Hotel. Hotel Pollera, cukiernia Mauriziego).

Drugi wybitny secesyjny witrażysta to Józef Mehoffer, który już w wieku 27 lat wygrał konkurs na witraże we Fryburgu. Jako prawdziwy artysta secesyjny preferował motywy roślinne, a zwłaszcza kwiatowe. Wspaniałym tego przykładem jest szereg ogromnych witraży w kościele pod wezwaniem Matki Boskiej Pocieszenia w Żyrardowie. Tematem są kwiaty, i to kwiaty polskie lub w Polsce zadomowione: chabry, maki, malwy, lilie, chryzantemy. Bywam w tym kościele i z niezmiennym zachwytem na te kwiaty patrzę. Szkoda tylko, że od dołu przysłaniają je wielkie stacje Męki Pańskiej.

Kwiaty z witraży w Żyrardowie; chabry

Nic nie zapowiada ponownego schyłku witrażownictwa. W Polsce powstaje wiele kościołów, wiele parafii pragnie mieć witraże. Okna wypełnione mozaiką kolorowych szkiełek mają nadal ogromny walor zdobniczy. Dodają kolorytu wnętrzom świątyni, wprost nasycają kolorem powietrze. Zatrzymują

Kwiaty z witraży w Żyrardowie; lilie

także nadmiar światła słonecznego w lecie, a rozjaśniają ściany w porze jesieni i zimy.

Techniki tworzenia witraży i szkła witrażowego

Witraże powstają z kolorowego szkła. Początki wytwarzania szkła są nieznane. Mogło to być przypadkowe podgrzanie piasku z popiołem, gdyż podstawą składu szkła jest krzemionka zawarta w piasku. Stwierdzono ślady szkła sprzed 5000 lat na terenie Syrii. Pierwsze naczynia z wydmuchanego ciekłego szkła robili Egipcjanie. Oni też pierwsi uzyskali kolor czerwony, dodając do produkcji miedzi. W 200 roku przed n.e. zaczęto produkować szkło w basenie Morza Śródziemnego. Wynaleziono tzw. piszczel – długą, cienką rurkę zaopatrzoną z jednej strony w ustnik, z drugiej w nabel (rozszczepiony stożek, którym pobierano półpłynny kęs szkła). Ta technika i to narzędzie używane są do dziś przy produkcji szkła artystycznego.

Kolor zielonkawy uzyskali Rzymianie przez dodanie do surowca związków manganu. Pełną gamę kolorystyczną uzyskano dopiero w średniowieczu przez dodawanie tlenków różnych metali. Wydmuchiwana piszczelą kropla miękkiego szkła była na-

Dmuchanie szkła za pomocą piszczela

stępnie rozcinana i spłaszczana. Elementy witrażowe wycinano rozżarzonym prętem. Były one niewielkie, gdyż nie umiano jeszcze wytwarzać szkła o większej powierzchni. Elementy te osadzano w ołowianych ramkach zwanych *lutem*, a większe gotowe fragmenty wzmacniano żelaznymi prętami. Podstawą tej pracy był projekt w skali 1:1 zwany *kartonem*.

Od XVI wieku technika barwienia zmieniła się. Było to malowanie szkła bezbarwnego farbami szklivowymi, niskotopliwymi, utrwalanymi przez wypalanie. Dawało to pełniejszą i jaśniejszą niż w średniowieczu gamę kolorów oraz większą precyzję rysunku twarzy czy dłoni. Ale też kawałki szkła bezbarwnego były już większe.

Inną techniką był tzw. *witraż angielski*. Na bezbarwne szkło naklejano barwną folię, a luty ołowiane były imitowane przez naklejenie specjalnej czarnej taśmy.

W drugiej połowie rozpoczyna działalność L.C. Tiffany, który wynalazł nową technologię produkcji szkła i witraży. Wynalazł on szkło opalizujące oraz łączenie szkieł nie profilami ołowianymi lecz taśmą miedzianą, co pozwoliło otrzymywać wyroby o skomplikowanych kształtach. Najślynniejsze spośród nich są, do dziś popularne, lampy Tiffany.

Lampa Tiffany

Jednak za najszlachetniejszą nadal uznawana jest stara technika, do dziś szeroko stosowana. To znaczy wykonanie „kartonu” w skali 1:1, łączenie tradycyjnie wykonanego i przyciętego szkła lutem ołowianym i mocowanie całości prętami stalowymi.

Jeśli chodzi o tematykę i zastosowanie witraży, to w tym względzie panuje obecnie całkowita swoboda. W średniowieczu witraże spełniały rolę edukacyjną (wierni byli często analfabetami i dziejów oraz zasad wiary uczyli się patrząc na witraże). Także postaci świętych podlegały ścisłym rygorom. Przedstawiano ich z tzw. *atributami*. W sztuce chrześcijańskiej były to przedmioty lub symbole na trwale związane z wyobrażeniem postaci świętego, związane z jego życiem oraz czyniące te postaci rozpoznawalnymi. Np. święty Andrzej ze skośnym krzyżem, święty Wojciech z wiosłem, święty Stanisław z postacią Piotrowina i inni.

W okresie secesji mogły powstawać jednocześnie monumentalne witraże o charakterze sakralnym (np. „Bóg Ojciec” Stanisława Wyspiańskiego), jak i równie monumentalne polskie kwiaty Józefa Mehoffera w kościele żyrardowskim. W kościele koszyckim święta Tereska trzyma atrybut, czyli krucyfiks, ale w witrowskim witraż ze św. Faustyną

wypełniony jest fiołkami, które nie są jej atrybutem, tylko podobno lubiła te kwiaty.

Witraż ze świętą Faustyną autorstwa Ewy Pańpuch

Witraże nigdy nie były tanie. Potrzebowały hojnych fundatorów. Bywali nimi biskupi, królowie, arystokracja, ale też cechy rzemieślnicze, gildie kupieckie, parafie. To cenne dzieła sztuki z jakże krucho tworzywa. Ich wrogami były i są woda i powietrze, a dokładniej zawarte w nich związki siarki i dwutlenek węgla. Niebezpieczne są także czynniki mechaniczne: burze, porywiste wiatry, czy rzucanie kamieniami. Czynniki mikrobiologiczne też są niszczące – bakterie, grzyby, algi i porosty. Ze sposobów zabezpieczenia witraży najskuteczniejszą metodą okazało się ich szklenie zewnętrzne. Nie tylko starych, ale i nowych.

Zasługi katolicyzmu dla rozwoju kultury europejskiej są nie do przecenienia. Wspaniałe kościoły, wznoszone wielkim wysiłkiem dla Bożej chwały, stały się jednocześnie pomnikami tej kultury w zakresie architektury, rzeźby, malarstwa i właśnie witrażownictwa; nie wspominając o muzyce, bo to już inny temat. Przyczyniły się do rozwoju rzemiosł artystycznych, utrwały osiągnięcia poszczególnych epok kultury od stylu romańskiego poprzez gotyk, renesans, barok, klasycyzm; odżywając w czasach neogotyku, neorenesansu, neobaroku, czy neoklasycyzmu. Idea wyrażania wiary poprzez ludzkie dzieła okazała się trwała do dziś, wnosząc do ludzkiej egzystencji element transcendentny, boski.

Grażyna Iwanicka

ŚRODOWISKO, EKOLOGIA

Inwentaryzacja przyrodnicza dla zlewni rzeki Szreniawa. Część III.

Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie zlecił opracowanie „Wielowariantowego programu inwestycyjnego wraz z opracowaniem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla zlewni rzeki Szreniawa” zrealizowanego w ramach „Programu Ochrony Przed Powodzią w Dorzeczu Górnej Wisły”. W bieżącym numerze GK prezentujemy III część powyższego opracowania. Autorami „Inwentaryzacji przyrodniczej” są dr Michał Węgrzyn, mgr Mateusz Kolecki, mgr Paulina Wietrzyk.

Ze względu na obszerność rozdziału „Ornitologia” podzielono go na kilka części. W tym numerze GK prezentujemy jego pierwszą część.

5. Ornitologia

Szreniawa cechuje się umiarkowanymi walorami ornitologicznymi pod względem bogactwa gatunkowego ptaków. Ciek jest jednak bardzo ważny pod względem pełnienia funkcji korytarza migra-

cyjnego dla wielu gatunków ptaków, biegnącego od Doliny Wisły na północny-zachód, w kierunku Wyżyny Miechowskiej, i dalej w głąb Jury Krakowsko-Częstochowskiej. Funkcja ta możliwa jest dzięki występowaniu naturalnych zadrzewień biegnących wzdłuż rzeki, które wykorzystywane są nie tylko przez ptaki, ale również inne gatunki zwierząt.

Badania ornitologiczne prowadzono od lutego do lipca 2014 roku. Na całej długości rzeki, liczącej ok. 80 km, przy użyciu GPS Garmin 60CSx, wyznaczonych zostało 60 punktów kontrolnych (Rycina 1). Odległość między punktami wynosiła w linii prostej średnio ok. 1 km. Każdy punkt stanowił środek transektu (wynoszącego 200 m) biegnącego wzdłuż cieku. Każdorazowo w czasie kontroli, na transektach wykonany został spis zaobserwowanych gatunków ptaków.

W miesiącach zimowych (luty – marzec) przeprowadzono dwie kontrole. W miesiącach od kwiet-

nia do maja zrealizowano dwie kontrole wiosenne. Ostatnie dwie kontrole letnie wykonano w miesiącu czerwcu i lipcu (Tabela 1, Rycina 2).

5.1. Wyniki

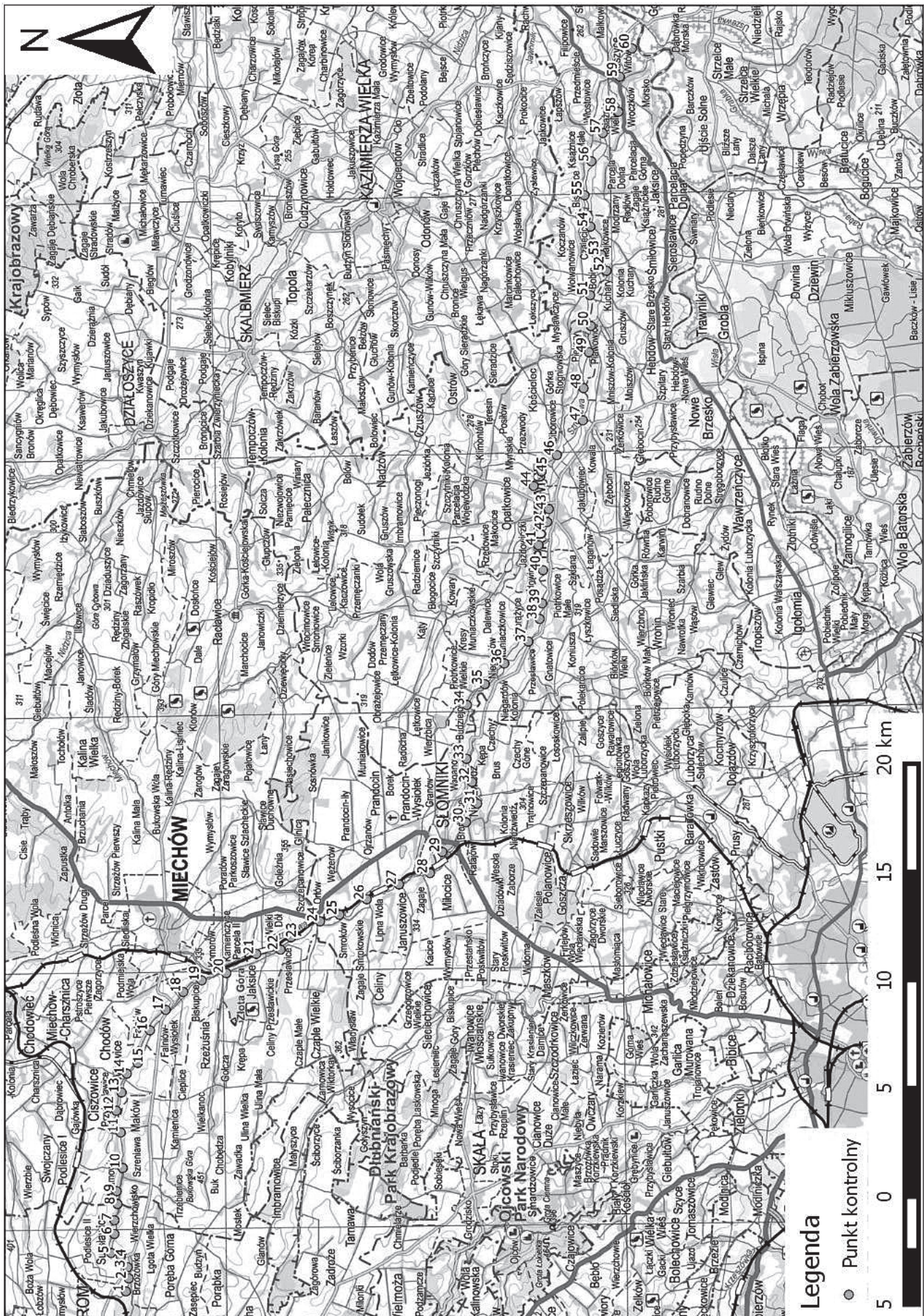
W wyniku prowadzonych obserwacji ornitologicznych na długości całej rzeki stwierdzono łącznie 97 gatunków ptaków podczas wszystkich sześciu kontroli (Tabela 1, Rycina 1). W czasie kontroli zimowych odnotowano 40 gatunków; kontroli wiosennych – 81 gatunków; kontroli letnich – 74 gatunki. Na badanym terenie zaobserwowana została obecność taksonów związanych z następującymi siedliskami: zadrzewieniami wzdłuż cieku; terenami otwartymi (łąki, pola uprawne, nieużytki); obszarami wodno-błotnymi; siedliskami antropogenicznymi (zabudowa wiejska).

Tabela 1. Gatunki ptaków odnotowane wzdłuż inwentaryzowanej rzeki Szreniawy w czasie kontroli zimowych, wiosennych i letnich. W tabeli uwzględniono występowanie gatunków na liście Załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz obecność w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Polska Czerwona Księga Zwierząt	I Załącznik Dyrektywy Ptasiej	Kontrola zimowa	Kontrola wiosenna	Kontrola letnia
1	jastrząb	<i>Accipiter gentilis</i>					x
2	krogulec	<i>Accipiter nisus</i>			x	x	x
3	trzciniak	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>				x	x
4	łozówka	<i>Acrocephalus palustris</i>				x	x
5	rokitniczka	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>				x	
6	trzcinniczek	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>				x	x
7	brodziec piskliwy	<i>Actitis hypoleucos</i>				x	x
8	raniuszek	<i>Aegithalos caudatus</i>				x	x
9	skowronek	<i>Alauda arvensis</i>				x	x
10	zimirdek	<i>Alcedo atthis</i>		x	x	x	x
11	krzyżówka	<i>Anas platyrhynchos</i>			x	x	x
12	gęgawa	<i>Anser anser</i>			x		
13	świergotek łąkowy	<i>Anthus pratensis</i>				x	x
14	jerzyk	<i>Apus apus</i>				x	x
15	czapla biała	<i>Ardea alba</i>		x	x		

16	czapla siwa	<i>Ardea cinerea</i>			X	X	X
17	jemiołuszka	<i>Bombycilla garrulus</i>			X		
18	myszołów zwyczajny	<i>Buteo buteo</i>			X	X	X
19	makolągwa	<i>Carduelis cannabina</i>				X	X
20	szczygieł	<i>Carduelis carduelis</i>			X	X	X
21	pełzacz ogrodowy	<i>Certhia brachydactyla</i>			X	X	
22	pełzacz leśny	<i>Certhia familiaris</i>			X	X	X
23	sieweczka rzeczna	<i>Charadrius dubius</i>				X	X
24	dzwoniec	<i>Chloris chloris</i>				X	X
25	mewa śmieszka	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>			X	X	X
26	bocian biały	<i>Ciconia ciconia</i>	X			X	X
27	bocian czarny	<i>Ciconia nigra</i>	X				X
28	blotniak stawowy	<i>Circus aeruginosus</i>	X			X	X
29	grubodziób	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>					X
30	grzywacz	<i>Columba palumbus</i>				X	X
31	Kruk	<i>Corvus corax</i>			X		
32	wrona siwa	<i>Corvus cornix</i>				X	X
33	gawron	<i>Corvus frugilegus</i>			X	X	
34	kawka	<i>Corvus monedula</i>			X	X	X
35	przepiórka	<i>Coturnix coturnix</i>				X	X
36	derkacz	<i>Crex crex</i>	X			X	X
37	kukułka	<i>Cuculus canorus</i>				X	X
38	modraszka	<i>Cyanistes caeruleus</i>			X	X	X
39	oknówka	<i>Delichon urbicum</i>					X
40	dzięcioł duży	<i>Dendrocopos major</i>			X	X	X
41	dzięciołek	<i>Dendrocopos minor</i>			X	X	X
42	dzięcioł czarny	<i>Dryocopus martius</i>	X		X	X	X
43	trznadel	<i>Emberiza citrinella</i>			X	X	X
44	potrzos	<i>Emberiza schoeniclus</i>				X	
45	rudzik	<i>Erithacus rubecula</i>				X	
46	pustułka	<i>Falco tinnunculus</i>				X	X
47	mucholówka żałobna	<i>Ficedula hypoleuca</i>				X	
48	Zięba	<i>Fringilla coelebs</i>			X	X	X
49	Sójka	<i>Garrulus glandarius</i>			X	X	X
50	zaganiacz	<i>Hippolais icterina</i>				X	X
51	dymówka	<i>Hirundo rustica</i>				X	X
52	gąsiorzek	<i>Lanius collurio</i>	X			X	X
53	srokosz	<i>Lanius excubitor</i>				X	
54	brzęczka	<i>Locustella luscinioides</i>					X
55	świerszczak	<i>Locustella naevia</i>				X	X
56	słowik rdzawy	<i>Luscinia megarhynchos</i>				X	X

57	tracz nurogęs	<i>Mergus serrator</i>					X
58	potrzyszcz	<i>Miliaria calandra</i>			X	X	X
59	pliszka siwa	<i>Motacilla alba</i>				X	X
60	pliszka górska	<i>Motacilla cinerea</i>		X		X	X
61	pliszka żółta	<i>Motacilla flava</i>				X	X
62	muchołówka szara	<i>Muscicapa striata</i>				X	X
63	białorzytka	<i>Oenanthe oenanthe</i>				X	
64	Wilga	<i>Oriolus oriolus</i>				X	X
65	bogatka	<i>Parus major</i>			X	X	X
66	wróbel domowy	<i>Passer domesticus</i>			X	X	X
67	mazurek	<i>Passer montanus</i>			X	X	X
68	kuropatwa	<i>Perdix perdix</i>			X	X	
69	kormoran	<i>Phalacrocorax carbo</i>			X		
70	bażant	<i>Phasianus colchicus</i>			X	X	X
71	kopciuszek	<i>Phoenicurus ochruros</i>				X	X
72	pleszka	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>					X
73	pierwiosnek	<i>Phylloscopus collybita</i>				X	X
74	piecuszek	<i>Phylloscopus trochilus</i>				X	X
75	Sroka	<i>Pica pica</i>			X	X	X
76	dzięcioł zielony	<i>Picus viridis</i>			X	X	X
77	czarnogłówka	<i>Poecile montanus</i>			X		
78	sikora uboga	<i>Poecile palustris</i>			X		X
79	Gil	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>			X		
80	pokląskwa	<i>Saxicola rubetra</i>				X	
81	kląskawka	<i>Saxicola rubicola</i>				X	
82	kulczyk	<i>Serinus serinus</i>				X	X
83	kowalik	<i>Sitta europaea</i>			X	X	X
84	Czyż	<i>Spinus spinus</i>			X		
85	rybitwa rzeczna	<i>Sterna hirundo</i>		X		X	
86	sierpówka	<i>Streptopelia decaocto</i>			X	X	X
87	Szpak	<i>Sturnus vulgaris</i>			X	X	X
88	kapturka	<i>Sylvia atricapilla</i>				X	X
89	cierniówka	<i>Sylvia communis</i>				X	X
90	piegża	<i>Sylvia curruca</i>				X	
91	krwawodziób	<i>Tringa totanus</i>				X	
92	strzyżyk	<i>Troglodytes troglodytes</i>				X	X
93	Kos	<i>Turdus merula</i>			X	X	X
94	śpiewak	<i>Turdus philomelos</i>				X	X
95	kwiczoł	<i>Turdus pilaris</i>			X	X	X
96	dudek	<i>Upupa epops</i>				X	X
97	czajka	<i>Vanellus vanellus</i>			X	X	X

Rycina 1. Mapa przedstawiająca lokalizację punktów kontrolnych, w których prowadzono obserwacje ornitologiczne

Bocian biały żerujący na łące w rejonie Jazdowiczek. Fot. Paulina Wietrzyk

Bocian czarny. Fot. Paulina Wietrzyk

Błotniak stawowy polujący nad terenami otwartymi. Fot. Paulina Wietrzyk

Na badanym terenie nie odnotowano taksonów wpisanych do Czerwonej Księgi Zwierząt. Zaobserwowano natomiast obecność gatunków wpisanych na listę Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, tj: czapli białej *Ardea alba*, bociana białego *Ciconia ciconia*, bociana czarnego *Ciconia nigra*, błotniaka stawowego *Circus aeruginosus*, derkacza *Crex crex*, dzięcioła czarnego *Dryocopus martinus*, gąsiora *Lanius collurio*, pliszki górskiej *Motacilla cinerea*, rybitwy rzecznej *Sterna hirundo* i zimorodka *Alcedo atthis*.

Czapla biała *Ardea alba* – odnotowano osobniki przelatujące nad rzeką w okolicy stawów rybnych.

Bocian biały *Ciconia ciconia* – zaobserwowano osobniki żerujące na łąkach lub przelatujące w sąsiedztwie cieku w okolicach miejscowości: Niedźwiedź, Jazdowiczki, Stogniowice, Mniszów-Kolonia, Majkowice, Książce Wielkie oraz na terenach otwartych przed Proszowicami. Wzdłuż rzeki napotkano gniazda bocianie na dachach i słupach energetycznych.

Bocian czarny *Ciconia nigra* – stwierdzono osobnika przelatującego nad ciekami w okolicach Majkowic.

Błotniak stawowy *Circus aeruginosus* – odnotowano trzy osobniki polujące nad terenami otwartymi w rejonie miejscowości: Książnice Małe, Mniszów-Kolonia oraz pomiędzy Szreniawą a Stogniowicami.

Derkacz *Crex crex* – głosy terytorialne notowane na łąkach w okolicach miejscowości: Bobin, Książce Małe, Książce Wielkie, Niedźwiedź oraz Jazdowiczki.

Dzięcioł czarny *Dryocopus martinus* – odnotowano osobnika w okolicach Majkowic oraz parę

na terenie zadrzewień wzdłuż ciek w Proszowicach.

Gąsiorek *Lanius collurio* – zaobserwowany kilkakrotnie w okolicach miejscowości: Przesławice, Januszowice, Niedźwiedź, Piotrkowice Małe, Szreniawa, Bobin, Książnice Wielkie i w rejonie ujścia ciek do Wisły.

Pliszka górska *Motacilla cinerea* – kilkukrotne notowanie gatunku na badanym terenie w okolicach miejscowości: Sulisławice, Januszowice, Niedźwiedź, Waganowice i Szreniawa. Lokalizacje te stanowią jedne z najdalej wysuniętych na północ od łuku Karpat enklaw tego gatunku w Polsce.

Rybitwa rzeczna *Sterna hirundo* – stwierdzona jednokrotnie przy ujściu Szreniawy do Wisły.

Zimorodek *Alcedo atthis* – stwierdzony kilkakrotnie w okolicach Smrokowa, Witowa i w rejonie ujścia Szreniawy do Wisły. W skarpi nad ciekim, przed ujściem Szreniawy do Wisły, stwierdzono czynną norę lęgową.

Na wyznaczonych punktach kontrolnych stwierdzano od 12 do 35 taksonów, średnio liczba gatunków przypadających na punkt wynosiła 21. Największą liczbą odznaczały się punkty o numerach: 45, 49 i 60 (ponad 30 gatunków). Najmniejszą różnorodność gatunkową odnotowano na punktach: 14, 25, 26, 31 (poniżej 15 taksonów). Poniżej przedstawiono charakterystykę lokalizacji cennych pod różnorodności gatunkowej.

Punkt 45 – punkt znajduje się za Proszowicami, pomiędzy miejscowością Szreniawa a Jakubowice. W jego obrębie znajdowały się łąki, trzciniwiska oraz pola uprawne położone w znacznej odległości od domostw, a sąsiadujące bezpośrednio z zadrzewieniami biegnącymi wzdłuż ciek. Lokalizacja ta sprzyjała występowaniu nie tylko dużej ilości ptaków żerujących na polach, ale także wykorzystujących zadrzewienia jako

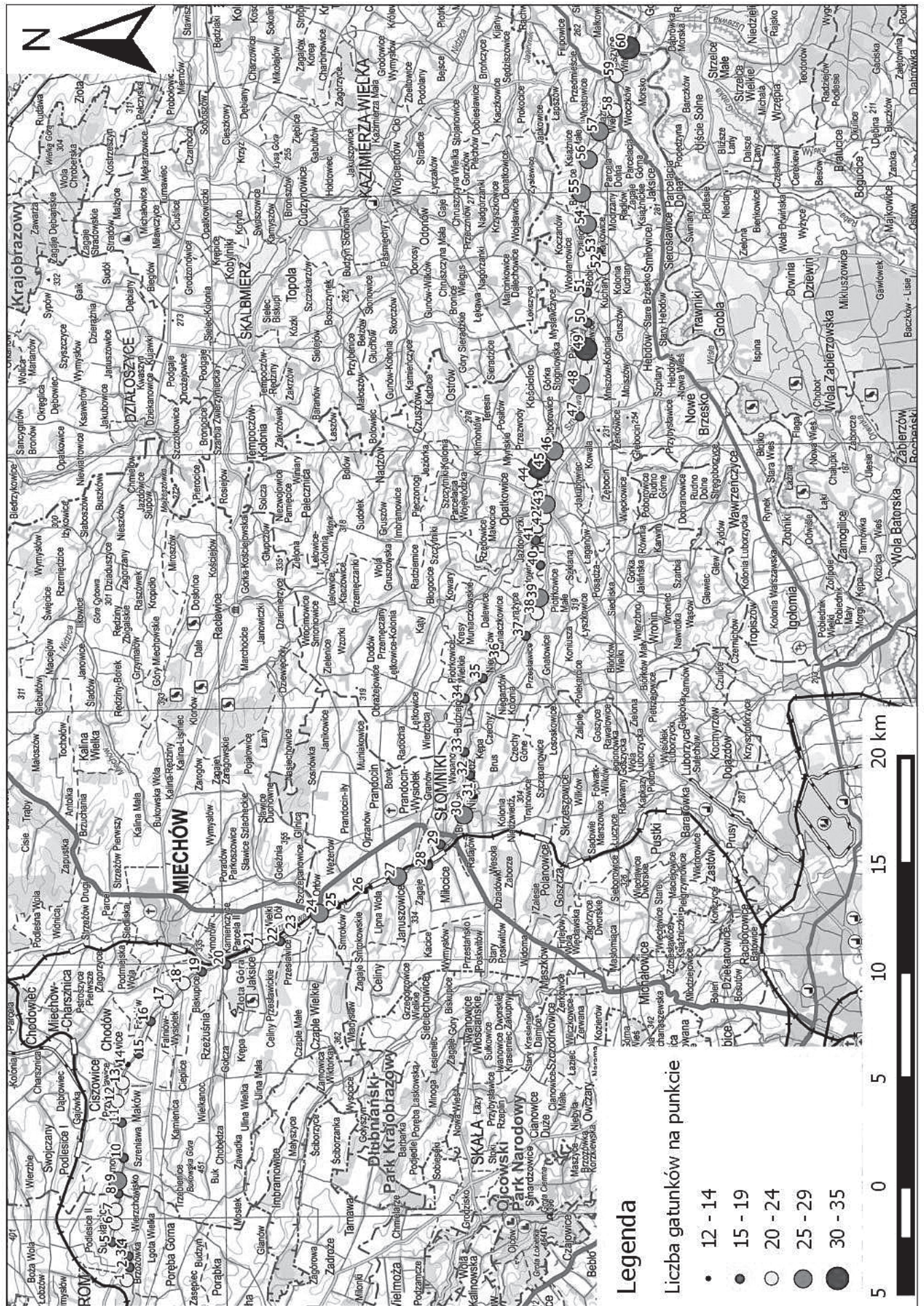
Gąsiorek zaobserwowany w okolicach Witowa. Fot. Paulina Wietrzyk

Skarpa nad ciekim, w której znajduje się czynna nora lęgowa zimorodka. Fot. Paulina Wietrzyk

Nora zimorodka w skarpi nad Szreniawą. Fot. Paulina Wietrzyk

Rycina 2. Mapa przedstawiająca liczbę gatunków ptaków odnotowaną na kolejnych punktach kontrolnych

miejsce gniazdowania lub korytarz migracyjny.

Punkt 49 – zlokalizowany jest w miejscowości Pławowice. Stanowią go głównie łąki i pola uprawne oraz zadrzewienia wzdłuż ciek. Duże bogactwo gatunków może wynikać z sąsiedztwa ze stawami rybnymi. Stawy te stanowią w badanym rejonie jedną z niewielu ostoi dla ptaków wodno-błotnych (zaobserwowane m.in. sieweczki rzeczne, czaple białe, czaple siwe, płaskonosy, perkozy).

Punkt 60 – położony jest przy ujściu Szreniawy do Wisły. Siedliskami dostępnymi w tym obszarze są pola uprawne, nieużytki oraz zadrzewienia biegnące wzdłuż rzeki. Duża różnorodność obserwacji wiąże się gatunkami wykorzystującymi Dolinę Wisły jako miejsce żerowania, migracji i gniazdowania.

Punkty z najniższą liczbą gatunków zlokalizowane były w miejscach, cechujących się zwartą zabudową wiejską, fragmentaryczną regulacją ciek (związaną z wycinką zadrzewienia lub ich przerzedzeniem), bądź znajdowały się w bliskim sąsiedztwie miast.

Do lokalizacji, w których liczba gatunków była niższa niż 30, ale które z ornitologicznego punktu widzenia stanowiły cenne siedliska zaliczono następujące punkty:

Punkt 24 – znajduje się w okolicach miejscowości Smroków. Stanowią go w głównej mierze zadrzewienia nadrzeczne. Cechą sprzyjającą występowaniu dużej liczby gatunków jest znaczny wiek drzew oraz obecność dziuplastej alei wierzb głowiastych.

Punkt 27 – położony jest w miejscowości Januszowice. Cechą wyróżniającą obszar jest występowanie starych topól i wierzb, wykorzystywanych przez ptaki dziuplaste, m. in. dzięcioła zielonego, dzięcioła dużego i dzięcioła.

Czaple siwe, czaple białe i czajki przesiadujące na jednym z osuszonych stawów rybnych. Fot. Paulina Wietrzyk

Muchołówka żałobna. Fot. Paulina Wietrzyk

Dzięcioł zielony zaobserwowany na punkcie 27. Fot. Paulina Wietrzyk

KULTURA, EDUKACJA, SPORT

Stypendia Wójta Gminy Koszyce

Fundamentalnym czynnikiem efektywnego i skutecznego nauczania jest bez wątpienia motywacja uczniów, odgrywająca niezwykle ważną rolę w zdobywaniu wiedzy. Dostrzegając potrzebę wsparcia nauczycieli w ich trudnym zadaniu motywowania uczniów do osiągania przez nich jak najlepszych wyników edukacyjnych, samorząd gminy Koszyce podjął starania i zdecydował o uchwaleniu regulaminu, na mocy którego uczniowie mogą otrzymać stypendium motywacyjne Wójta Gminy Koszyce.

Działając na podstawie Uchwały Rady Gminy Koszyce Nr XIX/197/2014 z dnia 31 marca 2014 r. oraz Uchwały Nr IX/88/2016 Rady Gminy Koszyce z dnia 16 czerwca 2016 roku w sprawie zmiany Regulaminu udzielania stypendium za wyniki w nauce dla uczniów Szkół Podstawowych i Gimnazjum z terenu gminy Koszyce 12 października 2016 roku najzdolniejsi uczniowie szkół podstawowych oraz gimnazjum z terenu naszej gminy, będący jednocześnie mieszkańcami gminy Koszyce, otrzymali Stypendia Wójta Gminy Koszyce za wysokie wyniki w nauce osiągnięte w roku szkolnym 2015/2016. Wniośki stypendialne rozpatrzyła pod względem formalnym i merytorycznym 5 osobowa Komisja powołana przez Wójta Gminy, w skład której weszli dyrektorzy szkół oraz pracownicy Urzędu Gminy Koszyce. Stypendium motywacyjne Wójta Gminy Koszyce przyznawane jest w formie jednorazowej nagrody pieniężnej, a jego wysokość zależna jest od spełnienia przez ucznia kryteriów stypendialnych którymi są: wzorowa ocena z zachowania oraz średnia ocen 5.10 i powyżej. Stypendia za rok szkolny 2015/2016 zostały przyznane dla dziesięciorga uczniów ze szkół podstawowych: Julia Gądek, Benedykt Bukowiecki, Roksana Miernik, Karolina Kuras, Katarzyna Bonar, Julia Stępień, Oliwia Książek, Gabriela Chadzak, Maria Pawełek, Julia Szczęsna, oraz dziesięciorgu uczniom Gimnazjum im. S. Wyspiańskiego w Koszycach: Julii Pokigo, Annie Strączek,

Uczennice Gimnazjum, które otrzymały stypendium

Uczennice szkoły podstawowej w Koszycach, które otrzymały stypendium Wójta

Małgorzacie Gorzałczany, Małgorzacie Piecuch, Alicji Piorun, Aleksandrze Maj, Nikoli Miernik, Julii Duda, Aldonie Król, Aleksandrze Książek.

Łączna kwota stypendiów wyniosła 8 550 złotych.

Stypendystom gratulujemy osiągniętych wyników, a wszystkim uczniom życzymy owocnej pracy w roku szkolnym 2016/2017.

Olga Kabat

Wieczór patriotycznego śpiewania

Znamy ich niewiele, może śpiewamy, może zapominamy... tylko czasem, kiedy przychodzą te szczególne dni – czas świąt narodowych, czas pamięci o tych, którzy ze śpiewem na ustach szli ratować naszą dziś niepodległą Polskę – zaczynamy pochylać się nad pieśniami patriotycznymi, piosenkami żołnierskimi...

6 listopada Centrum Oświatowe w Koszycach przy udziale Rady Rodziców i Szkoły Muzycznej I Stopnia w Koszycach, zorganizowało I Koszycki Wieczór Patriotycznego Śpiewania.

W niedzielne popołudnie już od godziny 16:30 zaczęliśmy witać pierwszych gości w specjalnie na tę okoliczność przygotowanej sali gimnastycznej w Centrum Oświatowym. Około godziny 17:20 uroczyste rozpoczęło się I Koszycki Wieczór Patriotycznego Śpiewania. Na sali przy rozstawionych stolikach zasiadło około 150 małych i dużych patriotów.

Po oficjalnym powitaniu przybyłych gości przez p. Ryszarda Kłosa oraz przedstawicieli Rady Rodziców odśpiewano uroczyste Mazurek Dąbrowskiego, a po nim „Rotę” Marii Konopnickiej, nazywaną przez Polaków drugim hymnem narodowym.

Organizatorzy przygotowali specjalne śpiewniki z ujednoliconymi tekstami wybranych pieśni patriotycznych i piosenek żołnierskich. Każdy z uczestników wieczoru został odznaczony kotylionem okolicznościowym, a młodzież i dzieci otrzymali biało-czerwone bransoletki. Na stołach pojawiły się ciasta upieczone przez mamy uczniów Centrum Oświatowego. Na czas spotkania uruchomiono przedszkole dla najmłodszych.

Spotkanie rozpoczęło się minutą ciszy oddanej w hołdzie walczącym i poległym za naszą Ojczyznę, odśpiewaniem wzniosłych pieśni okraszonych wierszem „Ojczyzna” Marii Konopnickiej w wykonaniu Natalii Grzybek – uczennicy Centrum Oświatowego. Potem przy świetle świec wyświetlono krótki film przybliżający wydarzenia z okresu, który umownie określamy odzyskaniem przez nasz kraj niepodległości. Wspólne żołnierskie śpiewy rozpoczęto razem z chórem Wojska

Polskiego, którego nagranie „Legionów” rozległo się po całej sali. Kolejne piosenki śpiewaliśmy przy akompaniamencie pana Stanisława Nowaka – nauczyciela muzyki w Centrum Oświatowym oraz kwartetu smyczkowego uczniów III roku Szkoły Muzycznej w Koszycach w składzie: Martyna Kozakowska, Sebastian Szpak, Marta Cierniak, Maria Pawełek. „Przybyli ułani pod okienko” oraz „Wojen-ko, wojen-ko” nuciliśmy przy duecie pana Stanisława Nowaka oraz klarncistki koszyckiej Szkoły Muzycznej Gabrieli Padło.

Muzyka i śpiew milkły jeszcze kilka razy w trakcie naszego patriotycznego wieczoru. Wówczas miłośnicy nie tylko śpiewania ale i historii mogli w kilkuminutowych filmach przypomnieć sobie najistotniejsze wydarzenia z historii Polski.

Krótkie wprowadzenia i komentarze do poszczególnych pieśni okraszały pełne powagi wiersze patriotyczne. Z inicjatywy pani Katarzyny Malec oraz pani Ewy Szymańskiej zacytowały utwory Marii Konopnickiej, Stanisława Balińskiego, Wisławy Szymborskiej, Jana Lechonia uczennice Centrum Oświatowego – Natalia Grzybek, Karina Smutek, Aleksandra Maj, Oliwia Gwóźdź i Julia Duda. Ilustracją do „Hymnu Polaków na obczyźnie” Lechonia stał się tekst pięknej i niezwykle aktualnej piosenki Andrzeja Rosiewicza pt.: „Pytasz mnie”, której wyświetlony teledysk z pewnością wzruszył nie jedno serce.

Na koniec spotkania pan Stanisław Nowak zaserwował nam wiązanek skrótów wszystkich za-

Powitanie gości przez Dyrektora Centrum Oświatowego i Radę Rodziców

śpiewanych pieśni, co wywołało burzę oklasków. Ze śpiewem na ustach goście opuszczali mury Centrum Oświatowego. W drzwiach czekali harcerze z puszkami, bowiem kto tylko miał taką możliwość i chęć, mógł wesprzeć działalność Rady Rodziców Szkoły Podstawowej i Gimnazjum dobrowolnymi datkami.

Wszystkim uczestnikom wieczoru patriotycznego serdecznie dziękujemy.

Dyrekcja Centrum Oświatowego w Koszycach
wraz z Radą Rodziców

Uczestnicy I Koszyckiego wieczoru patriotycznego śpiewania

Uczestnicy I Koszyckiego wieczoru patriotycznego śpiewania

Święto Niepodległości w Muzeum Ziemi Koszyckiej

123 lata, tyle nasza Ojczyzna – Polska znajdowała się w rękach zaborców: Prus, Rosji i Austrii, które to państwa dokonały rozbiórów Polski. Dopiero I wojna światowa dała Ojczyźnie szansę na walkę o niepodległość. Narodowe Święto Niepodległości to najważniejsze święto państwowe w ciągu roku, jest obchodzone dla upamiętnienia 11 listopada 1918 roku, kiedy Polska odrodziła się po 123 latach niewoli.

Upamiętniając tegoroczną 98 rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości w Muzeum Ziemi Koszyckiej odbył się koncert pod tytułem „123 lata ku wolności”, podczas którego Wójt Gminy Koszyce nawiązał do historii naszej ojczyzny, jej wielkości przed utratą w 1795 roku niepodległości. W swej wypowiedzi starał się szukać odpowiedzi na pytanie dlaczego tak się stało, że wielki europejski kraj, II Rzeczpospolita Polska, w tak krótkim czasie zniknęła na przeszło 123 lata z mapy świata. Czy stało się to przez władzę, która wówczas nie potrafiła za-

gwarantować jedności narodu, czy przez pychę ówczesnych klas społecznych; trudno oceniać historię, ale faktem jest, że Polska – nasza Ojczyzna, została boleśnie doświadczona przez sąsiadów, zarówno w czasie zaborów, jak i kolejnych dwóch wojen. Historia nauczyła nas Polaków, że mimo zawartych sojuszy, polski naród musi samodzielnie podejmować trud walki i budować zaufanie na arenie międzynarodowej, które jest fundamentalnym elementem współzycia i dobrych relacji międzysąsiedzkich.

Koncert, który odbył się 12 listopada 2016 roku, upamiętniał czasy, kiedy to nasi przodkowie walczyli, byśmy dziś mogli żyć, uczyć się i pracować w wolnym kraju. Pan Przemysław Noga – konferansjer prowadzący spotkanie, przybliżył obecnym postaci Józefa Piłsudskiego oraz te trudne czasy, kiedy Polska nie miała swego godła, a rozmowy w języku polskim były surowo karane. Wokalistka Pani Paulina Kapłon – Talik wspólnie z akompaniatorem Panem Błażem Knopkiem, przy dźwię-

Śpiewa Paulina Kapłon-Talik

Przemawia Wójt Gminy Koszyce – Stanisław Rybak

kach fortepianu wykonująca utwory takie jak: „Żeby Polska”, „Mury”, „Biały Krzyż”, w subtelny sposób wprowadzali widzów w zadumę i wzbudzali w sercach wdzięczność za to, że w kraju nad Wisłą znaleźli się bohaterowie gotowi oddać swe życie za wolność narodu, którym hasło Bóg, Honor, Ojczyzna wyznaczało cele i sens życia.

Nam, obecnemu pokoleniu, mimo że żyjemy w pokojowych czasach, nie jest wolno zapomnieć o tamtych wydarzeniach, dzięki którym Polska dziś ma swe godło, barwy narodowe, język oraz tożsamość, którą w trudnych czasach okupacji i wojen starano się wykrzewić. Koncert „123 lata ku wolności” za pośrednictwem przekazu słowno-muzycznego przybliżył widzom obraz tych trudnych dni oraz skłonił do przemyśleń nad historią naszej Ojczyzny.

Choć dzisiaj dane jest nam Polakom cieszyć się wolnością, to nadal są w świecie konflikty zbrojne, w których Polscy żołnierze niejednokrotnie muszą zmierzyć się z okropieństwami i cierpieniem wojny.

Śpiewa Paulina Kapłon-Talik, akompaniuje jej Błażej Knopek

Poniżej zamieszczamy wiersz ojca, którego syn uczestniczył w misji wojskowej w Afganistanie (w wierszu zachowano oryginalną pisownię autora):

Olga Kabat

Ballada o 6 brygadzie Wojska Polskiego z Krakowa

6 brygada na misję rusza
Bo taki rozkaz Prezydent dał
Że są rodziny nikt się nie wzrusza
Bo tak wygląda NATOWSKI plan

Poszli chłopaki nie na swą wojnę
I pokazali na co ich stać,
Za sojuszników i swych kolegów
Gotowi zdrowie i życie dać.

Choć nieraz śmierci w oczy patrzyli
Oni rozkazom wciąż wierni są
6 brygada nigdy nie pęka
I zawsze misję wypełni swą

A prawda taka w świecie panuje
Że Polski żołnierz najlepszy jest
Bo przy przysiedze on deklaruje
Za Polskę życie odda i krew.

Przemysław Noga – konferansjer prowadzący spotkanie

GAZETA KOSZYCKA – członek Polskiego Stowarzyszenia Prasy Lokalnej.

Redagują: Teresa Molenda, Stanisław Szymański, Adam Andrzej Gąsior, Olga Kabat, Ryszard Stojek. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania, opracowywania edytorskiego nadesłanych tekstów, nadawania własnych tytułów.

Materiały i korespondencje prosimy przekazywać do Urzędu Gminy w Koszycach, ul. Elżbiety Łokietkówny 14, tel. (41) 3514048 w. 26, e-mail: promocja@koszyce.gmina.pl

Gazeta Koszycka dostępna jest także na stronie: www.koszyce.gmina.pl. Autorom honorariów nie płacimy. Sygn. akt: INs-Rej-Pr 7/95 Sąd Wojewódzki w Kielcach.

Egzemplarz bezpłatny. Skład: Jacek Stojek. Druk: Brzeska Oficyna Wydawnicza, Brzesko